

(၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ အထွေထွေရောင်းခွန် နည်းဥပဒေများ။)

အမှတ် ၂၆

၁၃၁၁ ခု၊ တပို့တွဲလဆုတ် ၁၀ ရက်။

(၁၉၅၀ ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၁ ရက်။)

အမှတ် ၂၆။ ။ ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ အထွေထွေရောင်းခွန် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၉အရ အပ်နှင်း ထားသည့်အခွင့်အာဏာများကို သုံးစွဲလျက် နိုင်ငံတော်သမတသည်၊ ထိုအက်ဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ ကို ဆောင်ရွက်ရန်ကိစ္စ အလို့ငှါ၊ အောက်ပါနည်းဥပဒေ များကိုပြုလုပ်လိုက်သည်။

၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ အထွေထွေရောင်းခွန် နည်းဥပဒေများ။

အခန်း ၁။

အမည်တို့နှင့် အဓိပ္ပါယ်ဖော်ပြချက်များ။

၁။ ။ အမည်တို့။ ။ ဤနည်းဥပဒေများကို၊ ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ အထွေထွေရောင်းခွန် နည်းဥပဒေ များဟုခေါ်ရမည်။

၂။ ။ အဓိပ္ပါယ်ဖော်ပြချက်များ။ ။ ဤနည်းဥပဒေများတွင် အကြောင်းအရာနှင့်ဖြစ်စေ၊ ရှေ့နောက်စကား တို့၏ အဓိပ္ပါယ်နှင့်ဖြစ်စေ၊ မဆန့်ကျင်လျှင်-

(က) “အက်ဥပဒေ” ဆိုသည်မှာ၊ ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ အထွေထွေရောင်းခွန်အက်ဥပဒေကို ဆိုလိုသည်။

(ခ) “လုပ်ငန်းအဓိကဥပစာ” ဆိုသည်မှာ၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန် ဝန်ထောက်စီရင်အုပ်ချုပ်ပိုင်ခွင့်ရသည့် နယ်အတွင်းရှိ ကုန်သွယ်သူနှင့်သက်ဆိုင်လျှင်၊ နည်းဥပဒေ ၇ အရထုတ်ပေးသည့် မှတ်ပုံတင် လက်မှတ် တွင် ကုန်သွယ်သူ၏လုပ်ငန်းအဓိကဥပစာ ဟုဖော်ပြထားသော လုပ်ငန်းဥပစာကို ဆိုလိုသည်။

(ဂ) “မင်းကြီး” ဆိုသည်မှာ၊ မင်းကြီးက မိမိ၏အာဏာများနှင့်အလုပ်ဝတ်တရားများကို၊ ပုဒ်မ ၁၆ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက် များအရ လွှဲအပ်သည့် အရာရှိတစ်ဦးကို ဆိုလိုသည်။

(ဃ) “ပုံစံ” ဆိုသည်မှာ၊ ဤနည်းဥပဒေများနှင့်အတူ ပူးတွဲပါရှိသည့်ပုံစံကို ဆိုလိုသည်။

(င) “ငွေတိုက်” ဆိုသည်မှာ၊ ရန်ကုန်မြို့ဖြစ်လျှင်၊ မြန်မာနိုင်ငံပြည်ထောင်စုဘဏ်ကို၎င်း၊ ခရိုင်များ၊ နယ်ပိုင်နယ်များ၊ သို့တည်းမဟုတ် မြို့နယ်များဖြစ်လျှင်၊ အစိုးရငွေတိုက်၊ သို့တည်းမဟုတ် လက် အောက်ငွေတိုက်ကို၎င်း၊ ဆိုလိုသည်။

(စ) “လုပ်ငန်းဥပစာ” ဆိုသည်မှာ၊ ကုန်သွယ်သူက ကုန်စည်များရောင်းချသည့်နေရာကိုသော်၎င်း၊ ပုဒ်မ ၁၅အရ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်းစာရင်းများကို၊ သို့တည်းမဟုတ် မှတ်ပုံစာအုပ်များကို၊ သို့တည်းမဟုတ် စာတမ်းအမှတ်အသားများကို ထားရှိသည့်နေရာကိုသော်၎င်း၊ ဆိုလိုသည်။

(ဆ) “လ” ဆိုသည်မှာ၊ ပြက္ခဒိန် လကို ဆိုလိုသည်။

- (ဇ) “ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဝန်ထောက်” ဆိုသည်မှာ၊ ကုန်သွယ်သူတဦးဦးနှင့်စပ်လျဉ်း၍၊ ထိုကုန်သွယ် သူ၏ လုပ်ငန်းဥပစာတည်ရာအရပ်ကို စီရင်အုပ်ချုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိသော ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်အရာရှိကို ဆိုလိုသည်။
- (ဈ) “အင်စပက်တော်”ဆိုသည်တွင်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန် ဆပ်အင်စပက်တော်များလည်းပါဝင်သည်။
- (ည) “နှစ်” ဆိုသည်မှာ၊ ဘဏ္ဍာတော်နှစ်ကို ဆိုလိုသည်။
- (ဋ) “ကုန်ရုံ” ဆိုသည်မှာ၊ ကုန်သွယ်သူက ကုန်စည်များကိုရောင်းချရန် သိုလှောင်ထားသည့် ဝင်းခြံ၊ အဆောက်အဦ၊ သို့တည်းမဟုတ် ရေယာဉ်တခုခုကို ဆိုလိုသည်။ ထို့ပြင်
- (ဌ) “ပုဒ်မ” ဆိုသည်မှာ၊ အက်ဥပဒေပါ ပုဒ်မ ကိုဆိုလိုသည်။

### အခန်း ၂။

### ရောင်းခွန်အရာရှိများ။

၃။ ။ ရာထူးများ။ ။ (၁) မင်းကြီးကိုကူညီရန်၊ အောက်ပါရောင်းခွန်အရာရှိအမျိုးအစားများကို၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတက ပုဒ်မ ၃အရခန့်ထားနိုင်သည်။

- (က) ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန် လက်ထောက်မင်းကြီး။
- (ခ) ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန် ဝန်။
- (ဂ) ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန် ဝန်ထောက်။
- (ဃ) ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန် အင်စပက်တော်။
- (၂) ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန် အင်စပက်တော်များ ခန့်ထားခြင်းကို၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတက အခါကာလအားလျော်စွာ ထုတ်ဆင့်သည့်အမိန့်များဖြင့် စည်းမျဉ်းသတ်မှတ်လိမ့်မည်။
- (၃) အင်စပက်တော်သည်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဝန်ထောက်၏ လက်အောက်ခံဖြစ်ရမည်။ ကုန်သွယ် လုပ်ငန်းခွန် ဝန်ထောက်သည်၊ မိမိစီရင်အုပ်ချုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိသည့်နယ် အတွင်းဖြစ်ပွားသည့် ကိစ္စအရပ်ရပ် နှင့်ပတ်သက်၍၊ ထိုနယ်ကို စီရင်အုပ်ချုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိသည့် ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဝန်၏ လက်အောက်ခံ ဖြစ်ရမည်။
- (၄) အဆိုပါ အင်စပက်တော်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဝန်ထောက်နှင့် ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဝန် အားလုံး သည်၊ လက်ထောက်မင်းကြီး၏ လက်အောက်ခံဖြစ်ရမည်။ လက်ထောက်မင်းကြီးသည်၊ မင်းကြီး၏ လက်အောက်ခံ ဖြစ်ရမည်။

### အခန်း ၃။

### အခွန်စည်းကြပ်နိုင်သည့် ရောင်းရငွေပေါင်းကို တွက်ချက်ခြင်း။

၄။ ။ အစုစုရောင်းရငွေပေါင်းနှင့် အလုပ်ပဋိညာဉ်များနှင့်စပ်လျဉ်းသော ရောင်းရငွေပေါင်း။ ။ (၁) ဤနည်းဥပဒေပါ ကိစ္စများအလို့ငှါ၊ ကုန်သွယ်သူ၏စုစုပေါင်းရောင်းရငွေသည်၊ ထိုသူက ကုန်စည်များ ရောင်းချ၍ရသည့်ငွေပေါင်း ဖြစ်ရမည်။

(၂) နည်းဥပဒေခွဲ (၁) ပါကိစ္စများအလို့ငှါ၊ ကုန်သွယ်သူက ကုန်စည်များ ရောင်းချ၍ရ သည့်ငွေပေါင်းသည်၊ အလုပ်ပဋိညာဉ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ထိုအလုပ်ပဋိညာဉ်အတိုင်းဆောင်ရွက်သည့်အတွက် ကုန်သွယ်သူအား ပေးသင့်သည့် ငွေထဲမှ ထိုအလုပ်ပဋိညာဉ်အတိုင်းဆောင်ရွက်ရာ၌ အသုံးပြုသောဝတ္ထု ပစ္စည်းများ၏တန်ဖိုးအပေါ်တွင် နယ်အမျိုးမျိုးအတွက် ထုံးစံအတိုင်းထား မြဲအချိုးအစားအလိုက် တွက်သဖြင့်၊ ရရှိသည့်အလုပ်သမားခအတွက် မင်းကြီးက အခါကာလအားလျော်စွာ ထိုနယ်များ အဘို့ သတ်မှတ်သည့်ပေးသင့်ငွေ၏ ရာခိုင်နှုန်းထက်မပိုသောငွေကို နုတ်ပြီးသည့်နောက်၊ ကျန်ရှိသောငွေဖြစ် သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။ သို့ရာတွင် အဆိုပါရာခိုင်နှုန်းသည်၊ အောက်ပါ အများဆုံး ရာခိုင်နှုန်းများထက် မပိုစေရ။

ရာခိုင်နှုန်း။

|     |                                                 |     |    |
|-----|-------------------------------------------------|-----|----|
| (က) | လျှပ်စစ်ဓါတ်နှင့်ဆိုင်သည့် ပဋိညာဉ်ဖြစ်လျှင်     | --- | ၄၀ |
| (ခ) | အဆောက်အဦနှင့်ဆိုင်သည့် ပဋိညာဉ်ဖြစ်လျှင်         | --- | ၆၀ |
| (ဂ) | ကျန်းခန့်သာယာမှုနှင့်ဆိုင်သည့် ပဋိညာဉ်ဖြစ်လျှင် |     | ၆၅ |
| (ဃ) | အခြားပဋိညာဉ်များဖြစ်လျှင်                       | --- | ၆၀ |

၅။ ။ အသားတင်ရောင်းရငွေပေါင်းကို သတ်မှတ်ခြင်း။ ။ (၁) အက်ဥပဒေ အရပေးဆောင်ရမည့်အခွန်ကို ကုန်သွယ်သူ၏ အသားတင်ရောင်းရငွေပေါင်း ပေါ်တွင်ကောက်ခံရမည်။ အသားတင်ရောင်းရ ငွေပေါင်း ကိုသတ်မှတ်ရန်ကိစ္စအလို့ငှါ၊ အောက်ပါအပိုဒ် (က)မှ (စ)ထိတွင် သီးခြားဖော်ပြထားသည့်ငွေကို ထိုအပိုဒ် များတွင်သီးခြား ဖော်ပြထားသည့်စည်းကမ်းချက်များနှင့် မဆန့်ကျင်စေဘဲ၊ ကုန်သွယ်သူ၏အစုစုရောင်း ရငွေပေါင်းထဲမှ နုတ်ရမည်။

(က) အောက်ပါ ခေါင်းစဉ်များအောက် ကျရောက်သည့်ငွေအားလုံး၊ သို့သော်၎င်းငွေအားလုံးမှာ ရောင်းချသည့်ကုန်စည်ဈေးနှုန်းတွင် မထည့်သွင်းဘဲ၊ ကုန်သွယ်သူက သီးခြားဖော်ပြ၍ သီးခြားတင် သည့်ငွေများဖြစ်ရမည်။

(၁) တံဆာခ။

(၂) ထုပ်ခန့်ပေးအပ်ခ၊ သို့တည်းမဟုတ် တပ်ဆင်ခနှင့်အခြားအလားတူဆောင်ရွက်ပေးရသည့်အခ များ။

(ခ) လျော့နှုန်းအဖြစ် ခွင့်ပြုသည့်ငွေအားလုံး၊ သို့သော်လည်း ထိုလျော့နှုန်းသည်၊ ကုန်သွယ်မှုသာမန် ထုံးစံနှင့်အညီ ဖြစ်စေ၊ ကိစ္စတခုခုအတွက် ချုပ်ဆိုသည့်ပဋိညာဉ်၊ သို့တည်းမဟုတ် သဘောတူစာချုပ်ပါ စည်းကမ်းချက်များနှင့် အညီဖြစ်စေ၊ ခွင့်ပြုသည့် လျော့နှုန်းဖြစ်ရမည်။ ထို့ပြင်လည်း စာရင်းတွင်မူလ တင်သောငွေထဲမှ လျော့နှုန်းကိုနုတ်၍ ကျန်ငွေကိုသာ ဝယ်ယူကပေးပြီးကြောင်းဖော်ပြရမည်။

- (ဂ) ဝယ်ယူပြီးနောက် ပြန်ပေးသည့်ကုန်စည်များအတွက် ကုန်သွယ်သူက ဝယ်ယူသို့ပြန်ပေးသည့်ငွေ အားလုံး၊ သို့သော်လည်း ကုန်စည်များကို သုံးလထက်မပိုသည့် ကာလအတွင်းပြန်ပေးရမည်။ ထို့ပြင် လည်းစာရင်းတွင် ကုန်စည်များပြန်ပေးသည့်နေ့ရက်ကို၎င်း၊ ဝယ်ယူသို့ငွေပြန်ပေးသည့် နေ့ရက်နှင့်ပြန် ပေးသည့်ငွေ၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားသောနည်းဖြင့် ခုနှိမ်ပါက၊ ၎င်းနည်းကိုဖော်ပြရမည်။
- (ဃ) ပုဒ်မ ၅၊ သို့တည်းမဟုတ် ၆ အရ၊ အခါကာလအားလျော်စွာ အခွန်လွတ်သည်ဟုပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ကုန်စည်များ ရောင်း၍ရသည့်ငွေအားလုံး၊ သို့သော်လည်း ထိုကုန်စည်အသီးသီးရောင်းဝယ်မှုများ အတွက် သီးခြားစာရင်း ထားရှိရမည်။
- (င) ကုန်သွယ်သူကဖြစ်စေ၊ ကုန်သွယ်သူအတွက်ဖြစ်စေ၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ပြင်ပရှိအရပ်ရပ် တခုခုသို့ပေးပို့ ပြီးဖြစ်ကြောင်းဖြင့်၊ မင်းကြီးကျေနပ်လောက်အောင်ဖော်ပြသည့် ကုန်စည်များရောင်း ခွဲရသည့်ငွေအားလုံး။
- (စ) ကုန်သွယ်သူက၊ အထူးသဖြင့် ဖောက်သည်တဦးဦး၏ အလိုပြည့်စေရန်မိမိလက်ရှိမဟုတ်သော ပစ္စည်းများကို တခြားကုန်သွယ်သူတဦးထံမှယူ၍၊ ထိုဖောက်သည်သို့ချက်ခြင်းရောင်းသည့်အတွက်ရရှိ သည့်ငွေအားလုံး၊ သို့သော်လည်း ထိုသို့ရောင်းခြင်းကို ထိုပစ္စည်းများပေးသည့် ကုန်သွယ်သူ၏ အမည်နှင့် တကွ၊ ဖောက်သည်အလိုပြည့်စေရန် ရောင်းခြင်းအဖြစ် ချက်ခြင်းစာရင်းတင်သွင်းရမည်။ ထို့ပြင်လည်း ဖောက်သည်အလိုပြည့်စေသည့်ကုန်သွယ်သူသည်၊ ထိုရောင်းဝယ်မှုတွင် အမြတ်အစွန်းမယူရ။
- (၂) ဖောက်သည်တဦးဦး၏ အလိုပြည့်စေရန်ကိစ္စအလို့ငှါ၊ ကုန်သွယ်သူတဦးက အခြားကုန်သွယ်သူ တဦးထံမှ ကုန်စည်များကိုယူ၍၊ အဆိုပါဖောက်သည်သို့ ချက်ခြင်းရောင်းလျှင် အဆိုပါကုန်စည်များနှင့် ပတ်သက်သည့်ရောင်းခြင်းကို ပဌမကုန်သွယ်သူ၏ရောင်းရငွေပေါင်းတွင် မထည့်သွင်းဘဲ၊ ဒုတိယ ကုန်သွယ်သူ၏ ရောင်းရငွေပေါင်းတွင် သာထည့်သွင်းရမည်။
- (၃) လုပ်ငန်းဥပစာတခုထက်ပို၍ရှိသော ကုန်သွယ်သူများဖြစ်လျှင်၊ ထိုဥပစာအားလုံး၌ လုပ်ငန်း၏ အရပ်ရပ်ရောင်း ရငွေပေါင်းကို ဤနည်းဥပဒေများပါကိစ္စအလို့ငှါ၊ ထိုလုပ်ငန်း၏ရောင်းရငွေပေါင်း အဖြစ်မှတ်ယူရမည်။
- (၄) ကုန်သွယ်သူတဦး၏ ရောင်းရငွေပေါင်းသည်၊ အခွန်မစည်းကြပ်နိုင်သည့်အများဆုံး ငွေပေါင်း အောက်နည်းနေသည့်အတွက် ထိုကုန်သွယ်သူကို အခွန်စည်းကြပ် ထိုက်မထိုက် ဆုံးဖြတ်ရန်ကိစ္စ အလို့ ငှါ၊ နည်းဥပဒေခွဲ (၁) တွင်အဓိပ္ပါယ် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း အသားတင်ရောင်းရငွေပေါင်းကိုသာ စဉ်းစားဆင်ခြင်ရမည်။

### အခန်း ၄။

#### ကုန်သွယ်သူများ မှတ်ပုံတင်ခြင်း။

၆။ ။ မှတ်ပုံတင်ရန်လျှောက်လွှာ။ ။ (၁) နိုင်ငံတော်သမ္မတက အမိန့်ကြော်ငြာစာဖြင့် ဆင့်ဆို၍၊ အဆိုပါ အမိန့်ကြော်ငြာစာထုတ်ပြန်သည့်နေ့ရက်မှ ရက်ပေါင်းသုံးဆယ်အောက်မနည်းသည့် ကာလအပိုင်းအခြား အတွင်း၊ ထိုအမိန့်ကြော်ငြာစာတွင် သီးခြားဖော်ပြထားသည့်နယ်၊ သို့တည်းမဟုတ် နယ်များတွင် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေသော

ကုန်သွယ်သူတိုင်းမှာ၊ လွန်ခဲ့သည့်နှစ်အတွက် မိမိ၏ရောင်းရငွေပေါင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ခန့်မှန်းခြေ ရောင်းရငွေပေါင်းသည်၊  
ခြောက်ထောင်အောက်မနည်းလျှင်၊ ကုန်သွယ် လုပ်ငန်းခွန်ဝန်ထောက်ထံ မှတ်ပုံတင်ရန်လျှောက်လွှာ တင်သွင်းရမည်။

(၂) နည်းဥပဒေခွဲ (၁)အရ ထုတ်ပြန်သည့်အမိန့်ကြော်ငြာစာ၌ သီးခြားဖော်ပြထားသောနယ်၊ သို့တည်း မဟုတ်  
နယ်များတွင်၊ အခွန်စည်းကြပ်သည့်နှစ်အတွင်းမည်သည့်အချိန်၌မဆို လုပ်ငန်းစတင်လုပ်ကိုင်  
သောကုန်သွယ်သူတိုင်းမှာ၊ မိမိ၏လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်မည့် ပဌမဆယ့်နှစ်လအတွက် ခန့်မှန်းခြေရောင်းရ ငွေပေါင်းသည်၊  
ခြောက်ထောင် အောက်မနည်းလျှင်၊ မိမိ၏လုပ်ငန်းစတင်လုပ် ကိုင်သည့်နေ့ရက်မှ ရက်ပေါင်းသုံးဆယ်အတွင်း  
ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန် ဝန်ထောက်ထံ မှတ်ပုံတင်ရန် လျှောက်လွှာတင်သွင်း ရမည်။

(၃) ပုဒ်မ ၇ အရလျှောက်လွှာတိုင်းကို၊ ရောင်းခွန်ပုံစံ ၁ဖြင့်တင်သွင်းရမည့်ပြင်၊ ထိုပုဒ်မတွင် ညွှန်ပြထား  
သည့်နည်းလမ်းအတိုင်း၊ ကုန်သွယ်သူကသော်၎င်း၊ ကုန်သွယ်သူ၏ကိုယ်စား အစုစပ်ပါဝင်သူ၊ သို့တည်း မဟုတ်  
ဒါရိုက်တာလူကြီးကသော်၎င်း၊ လုပ်ငန်းကိုစီမံအုပ်ချုပ်သည့် အကြီးအမှူး အရာရှိကသော်၎င်း၊ အသင်း၊ ကလပ်၊  
သို့တည်းမဟုတ် အဖွဲ့အစည်းဖြစ်လျှင်၊ ထိုအသင်း၊ ကလပ်၊ သို့တည်းမဟုတ် အဖွဲ့ အစည်းကို စီမံအုပ်ချုပ်ရန်  
တာဝန်ရှိသော ဥက္ကဋ္ဌ၊ သို့တည်းမဟုတ် အတွင်းရေးမှူးကသော်၎င်း၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံပြင်ပတွင် နေထိုင်သည့်  
ကုန်သွယ်သူဖြစ်လျှင်၊ ထိုသူ၏မန်နေဂျာ၊ သို့တည်း မဟုတ် ကိုယ်စားလှယ်ကသော်၎င်း၊ လက်မှတ်ရေးထိုး၍  
မှန်ကန်ကြောင်း ဝန်ခံရမည်။

(၄) မှတ်ပုံတင်ရန်လျှောက်လွှာအသီးသီးမှာ၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဝန်ထောက်အတွက် ငွေတိုက်မှ ရောင်းခွန်ပုံစံ ၆ ဖြင့်၊  
ငွေတဆယ်ရကြောင်း ချလံလက်မှတ်ပူးတွဲပါရှိရမည်။

(၅) မှတ်ပုံတင်ကုန်သွယ်သူတိုင်းမှာ၊ မိမိ၏မှတ်ပုံတင်ခြင်းကို မဖျက်သိမ်းသေးသမျှကာလပတ်လုံး၊  
မိမိ၏မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ကို၊ အသစ်လဲလှယ်ရန် လျှောက်ထားရမည့်ပြင်၊ မှတ်ပုံတင်ရန် မိမိလျှောက်  
ထားသည့်နှစ်နောက်လာ မည့်နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း၊ နည်းဥပဒေခွဲ (၄)တွင် သီးခြားဖော်ပြထားသည့် အခငွေ တဆယ်ကို၊  
ထိုနှစ် နိုဝင်ဘာ တရက်နေ့တွင် ဖြစ်စေ၊ တရက်နေ့မတိုင်မီဖြစ်စေ၊ ပေးဆောင်ရမည်။

သို့သော်လည်းကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဝန်ထောက်သည်၊ ကုန်သွယ်သူတဦးဦးအတွက် ကောင်းမွန်လုံ လောက်သော  
အကြောင်းများကို စာဖြင့်ရေးမှတ်၍ မှတ်ပုံတင်ရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် မှတ်ပုံတင်လက်မှတ် အသစ်လဲ  
လှယ်ရန်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် နေ့ရက်ကိုရွှေ့ဆိုင်းပေးနိုင်သည်။

၇။ ။ မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ထုတ်ပေးခြင်း။ ။ (၁) ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန် ဝန်ထောက်သည်၊ လိုအပ်သည်ဟု  
မိမိထင်မြင်သည့်အတိုင်း၊ စုံစမ်းစစ်ဆေးပြီးနောက်၊ လျှောက်လွှာတင်သွင်းသူက၊ လိုအပ်သောအကြောင်း အရာအားလုံးကို  
မှန်ကန်စွာပေးကြောင်း၊ လျှောက်လွှာနည်းလမ်းတကျ ဖြစ်ကြောင်း၊ သတ်မှတ်ထား သည့်အခကို ပေးဆောင်ပြီးကြောင်း  
မိမိကျေနပ်သောအခါ၊ ထိုကုန်သွယ်သူကို မှတ်ပုံတင်ရမည့်ပြင်၊ ရောင်းခွန်ပုံစံ ၂ ဖြင့် မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ကိုလည်း၊  
ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်အတွင်း တည်ရှိ၍ လျှောက်လွှာတွင် ရေတွက်ဖော်ပြထားသည့် အပိုလုပ်ငန်းဥပစာများ  
ရှိသလောက်မှန်ကြောင်း လက်မှတ် ရေးထိုးထားသည့် မိတ္တူစောင်ရေများနှင့်တကွ၊ ထိုကုန်သွယ်သူသို့ ထုတ်ပေးရမည်။

(၂) နည်းဥပဒေခွဲ (၁) အရထုတ်ပေးသည့်မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်မှာ၊ ပျောက်ဆုံး၊ ပျက်စီး၊ ချွတ်ယွင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ဘတ်၍နားမလည်အောင်ဖြစ်လျှင်၊ မူရင်းခွဲမှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ကိုထုတ်ပေးရန် လျှောက် ထား၍၊ ငွေနှစ်ကျပ်ပေးဆောင်သောအခါ၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန် ဝန်ထောက်က ထုတ်ပေးရမည်။ ထိုမှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ကို “မူရင်းခွဲ”ဟု မင်နီဖြင့် တံဆိပ်ရိုက်နှိပ်ရမည်။

၈။ ။ မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ကို မြင်သာအောင်ပြထားခြင်း။ ။ ကုန်သွယ်သူက သင့်လျော်သော မှတ်ပုံတင် လက်မှတ်ကိုဖြစ်စေ၊ ထိုလက်မှတ်၏မှန်ကြောင်း သက်သေခံလက်မှတ်ရေးထိုးထားသော မိတ္တူကို ဖြစ်စေ၊ ထိုလက်မှတ်နှင့်သက်ဆိုင်သည့် မိမိ၏လုပ်ငန်းဥပစာအသီးသီးတွင် ထင်ရှားမြင်သာသောနေရာ ၌ပြထားရမည်။

၉။ ။ မှတ်ပုံတင်ကုန်သွယ်သူတို့၏စာရင်းကိုထားရှိခြင်း။ ။ ပုဒ်မ ၇ အရမှတ်ပုံတင်ထားသော ကုန်သွယ်သူ အသီးသီး၏ အမည်ကို၊ ရောင်းခွန်ပုံစံ ၃ နှင့် ရောင်းခွန်ပုံစံ ၄ များတွင် ရေးသွင်းထားရမည်။

၁၀။ ။ လုပ်ငန်းလက်ပြောင်းခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ အကြောင်းကြားရခြင်း။ ။ (၁) မည်သည့်မှတ်ပုံတင် ကုန်သွယ်သူမဆို-

(က) မိမိ၏လုပ်ငန်း၊ သို့တည်းမဟုတ် မိမိ၏လုပ်ငန်း တစ်စိတ်တဒေသကို၊ ရောင်းချ၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားတနည်းနည်းဖြင့် ထုခွဲလျှင်သော်၎င်း၊ လုပ်ငန်းပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို အခြားလက်ပြောင်းခြင်းပြုလုပ်၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ပြောင်းကြောင်း သိလျှင်သော်၎င်း၊

(ခ) မိမိ၏လုပ်ငန်းကို ရပ်စဲလျှင်သော်၎င်း၊ မိမိ၏လုပ်ငန်းဥပစာ ပြောင်းရွှေ့လျှင်သော်၎င်း၊ လုပ်ငန်းဥပစာအသစ်တခု ဖွင့်လှစ်လျှင်သော်၎င်း၊

(ဂ) မိမိလုပ်ငန်း၏အမည်၊ သို့တည်းမဟုတ် အမျိုးအစားပြောင်းလွှဲလျှင်သော်၎င်း၊

ထိုသူသည်၊ အထက်ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း တခုခုပြုလုပ်သည့်နေ့ရက်မှ တလအတွင်း၊ ယင်းသို့ပြုလုပ်သည့် အကြောင်းကြားစာကို၊ မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ရှိလျှင်၊ ထိုမှတ်ပုံတင်လက်မှတ်နှင့်အတူ၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်း ခွန်ဝန်ထောက်ထံပေးပို့ရမည်။

(၂) ကုန်သွယ်သူတဦးတယောက် သေဆုံးသောအခါ၊ ထိုသူ၏တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်က၊ ထိုသူသေဆုံး ကြောင်းကို၊ သေဆုံးသည့်နေ့ရက်မှ တလအတွင်း ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဝန်ထောက်ထံ၊ စာအားဖြင့် အကြောင်းကြားရမည်။

(၃) ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဝန်ထောက်သည်၊ မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်တွင် ပြင်ဆင်ချက်ပြုလုပ်ပြီးနောက်၊ လျင်မြန်နိုင်သမျှ လျင်မြန်စွာ၊ မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ထုတ်ပေးခံရသည့် မှတ်ပုံတင်ကုန်သွယ်သူ၏ အမည် နှင့်နေရပ်ကို ပြုလုပ်သည့်ပြင်ဆင်ချက်၏အမျိုးအစားမှစ၍၊ အသေးစိတ်အကြောင်းအရာများနှင့်အတူ၊ မင်းကြီးထံအစီရင်ခံရမည်။

၁၁။ ။ မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ကိုပယ်ဖျက်ခြင်း။ ။ နှစ်နှစ်ဆက်၍ ကုန်သွယ်သူတဦး၏ရောင်းရ ငွေပေါင်း သည်၊ ပုဒ်မ ၇၊ ပုဒ်မခွဲ

(၂)တွင် သီးခြားဖော်ပြထားသည့် အကန့်အသတ်ထက်မပိုသောအခါ၊ ထိုကုန်သွယ်သူသည်၊ မိမိ၏မှတ်ပုံတင်ခြင်းကို ပယ်ဖျက်ရန်၊ ရောင်းခွန်ပုံစံ ၅ဖြင့်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန် ဝန်ထောက်ထံလျှောက်ထားနိုင်သည်။

ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဝန်ထောက်က၊ လျှောက်လွှာသည်နည်းလမ်း တကျဖြစ်သည်ဟုကျေနပ်လျှင်၊ မှတ်ပုံတင်လက်မှတ် ကိုပယ်ဖျက်၍ ကုန်သွယ်သူ၏အမည် နေရပ်မှစ၍ မှတ်ပုံတင်အမှတ်ကို၊ မင်းကြီးထံအစီရင်ခံရမည်။

၁၂။ ။ မှတ်ပုံဝင်ကုန်သွယ်သူတို့၏စာရင်းကိုကျေညာခြင်း။ ။ (၁) မင်းကြီးသည်၊ မှတ်ပုံဝင်ကုန်သွယ်သူ တို့၏ အမည်များနှင့်နေရပ်များမှစ၍၊ ပုဒ်မ ၉ အရ လိုအပ်သည့်အကြောင်းအရာများကို၊ အမိန့်ပြန်တမ်း တွင်၊ အကွာရာစဉ်အလိုက်၊ ခရိုင်တစ်ခုစီ၊ အောက်ပါပုံစံအတိုင်း ကျေညာရမည်။

| အမှတ်စဉ်။ | မှတ်ပုံဝင်<br>ကုန်သွယ်သူ၏<br>အမည်နှင့် နေရပ်။ | အရပ်၊ သို့ တည်းမဟုတ်<br>လုပ်ငန်းဥပစာ၊<br>သို့တည်းမဟုတ် ဥပစာများ။ | မှတ်ပုံတင်<br>သည့်နေ့<br>ရက်။ | မှတ်ပုံတင်<br>အမှတ်။ | လုပ်ငန်း<br>အမျိုး<br>အစား။ | မှတ်ချက်<br>များ။ |
|-----------|-----------------------------------------------|------------------------------------------------------------------|-------------------------------|----------------------|-----------------------------|-------------------|
| (၁)       | (၂)                                           | (၃)                                                              | (၄)                           | (၅)                  | (၆)                         | (၇)               |
|           |                                               |                                                                  |                               |                      |                             |                   |

(၂) မင်းကြီးသည် ပုဒ်မ ၉၊ အပိုဒ် (ခ)တွင်ဖော်ပြထားသည့် စုပေါင်းထားသောစာရင်းကို၊ နောက်နှစ် အသီးသီး၌ မတ်လအတွင်း ပဌမထုတ် အမိန့်ပြန်တမ်းတွင်ဖြစ်စေ၊ ထို့နောက် လျင်မြန်နိုင်သမျှ လျင်မြန်စွာဖြစ်စေ ကျေညာရမည်။

#### အခန်း ၅။

#### ကုန်သွယ်သူများက အခွန်ကောက်ခံခြင်း။

၁၃။ ။ အခွန်ကောက်ခံခြင်း။ ။ (၁) မှတ်ပုံဝင်ကုန်သွယ်သူသည်၊ အောက်ပါစည်းကမ်း ချက်များနှင့်မ ဆန့်ကျင်စေဘဲ၊ အက်ဥပဒေအရ အခွန်၊ သို့တည်းမဟုတ် အခွန်များအနေဖြင့် ငွေများကိုကောက်ခံ နိုင်သည်။

(က) မှတ်ပုံဝင်ကုန်သွယ်သူသည်၊ ပုဒ်မ ၄ တွင် သီးခြားဖော်ပြထားသည့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပုဒ်မ ၆ (၁)အရ ထုတ်ပြန်ကျေညာထားသည့်နှုန်း၊ သို့တည်းမဟုတ် နှုန်းများထက်ပိုသောနှုန်း၊ သို့တည်းမဟုတ် နှုန်းများဖြင့်၊ အက်ဥပဒေအရအခွန်၊ သို့တည်းမဟုတ် အခွန်များအနေဖြင့်၊ မည်သည့်ငွေ၊ သို့တည်း မဟုတ် ငွေများကိုမျှမကောက်ခံရ။

(ခ) မှတ်ပုံဝင်ကုန်သွယ်သူသည်၊ အခွန်အနေဖြင့် မိမိကောက်ခံရရှိသော ငွေအပြည့်အစုံဖော်ပြသည့် အစီရင်ခံစာရင်းကို၊ အခွန်ကောက်ခံသည့်လ အသီးသီးကုန်ဆုံးသောနေ့ရက်မှ ရက်ပေါင်းသုံးဆယ် အတွင်းရောင်းခွန်ပုံစံ ၇ ဖြင့် တင်သွင်းရမည်။

သို့သော်လည်း နိုင်ငံတော်သမ္မတသည်၊ မိမိအား အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရအပ်နှင်းထားသည့်အာဏာ များကိုသုံးစွဲလျက်၊ သတ်မှတ်ထားသည့် ကုန်သွယ်သူအမျိုးအစားတစ်ခုကို၊ သတ်မှတ်ထားသည့်အချိန် အတွင်း၊ ပုဒ်မ ၈၊ ပုဒ်မခွဲ (၂)ပါပြဋ္ဌာန်း ချက်များနှင့် သက်ဆိုင်ခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့်ပေးလျှင်၊ ထိုကုန်သွယ်သူအမျိုးအစားသည်၊ ဤနည်း ဥပဒေများနှင့်အညီအခွန်ကောက်ခံနိုင်သည်။

(၂) ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန် ဝန်ထောက်က၊ ကုန်သွယ်သူသည် အက်ဥပဒေနှင့် ဤနည်းဥပဒေများပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ နှင့်အညီ၊ အခွန်ကိုကောက်ခံနေကြောင်း မိမိကျေနပ်ရန်ကိစ္စအလို့ငှါ၊ ထိုကုန်သွယ်သူ၏ စာရင်းများကို တောင်းယူ၍ စစ်ဆေးနိုင်သည်။ သို့သော်လည်း ဤအာဏာကို အခွန်ကောက်ခံသည့်နှစ် နောက်လာမည့်နှစ် မကုန်မီ သုံးစွဲနိုင် သည်။

(၃) နှစ်ကုန်သည့်အခါ၊ နည်းဥပဒေ ၂၂ အရ အပြီးသတ်အခွန်စည်းကြပ်၍ ပြီးလျှင်ပြီးခြင်း ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဝန်ထောက်သည်၊ လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း ကုန်သွယ်သူကောက်ခံခဲ့ သောငွေပေါင်း မှာ၊ ၎င်းသူပေးရမည့်အခွန်ငွေထက် ပိုသည်ဟုတွေ့ရှိလျှင်၊ ကုန်သွယ်သူထံ ရောင်းခွန် ပုံစံ ၈ဖြင့် နို့တစ်စာထုတ်ပေးရမည်။ ထိုနို့တစ်စာတွင် ကုန်သွယ်သူ ပိုမိုကောက်ခံသောငွေပေါင်းကို ဖော်ပြရမည်။ ၎င်းပြင် အဆိုပါပိုမိုကောက်ခံခဲ့သောငွေသည်၊ ပုဒ်မ ၈၊ ပုဒ်မခွဲ (၃) အရ အစိုးရဘဏ္ဍာတော်ဖြစ်ရမည်။ အဆိုပါငွေကို နို့တစ်စာတွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အချိန်နှင့် နည်းလမ်းအတိုင်း ကုန်သွယ်သူက ပေးရမည်။

(၄) မှတ်ပုံဝင် ကုန်သွယ်သူအသီးသီးသည်၊ မိမိရောင်းချ၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖြန့်ချိသော ကုန်စည်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကုန်စည်များ၏အကြောင်းအရာများ၊ ရောင်းချ၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖြန့်ချိသည့် ကုန်စည် များ၏အဘိုးငွေနှင့်ထိုငွေပေါ်တွင် ကောက်ခံသည့်အခွန်ကို ဖော်ပြသောဘီလက်မှတ်၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ငင်းရောင်းပြေစာလက်မှတ်ကိုမိမိက၊ သို့တည်းမဟုတ် မိမိ၏အခိုင်းအစေကဖြစ်စေ၊ မန်နေဂျာ၊ သို့တည်းမဟုတ် ကိုယ်စားလှယ်ကဖြစ်စေ လက်မှတ်ရေးထိုး၍ နေ့စွဲတပ်ပြီးနောက် ဝယ်ယူထံထုတ်ပေး ရမည့်ပြင်၊ ထိုဘီလက်မှတ်၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ငင်းရောင်းပြေစာလက်မှတ်၏ လက်ခံ၊ သို့တည်း မဟုတ် မူရင်းခွဲကိုလည်း နည်းလမ်းတကျ လက်မှတ်ရေးထိုး၍ နေ့စွဲတပ်ပြီးနောက်၊ ထိုသို့နေ့စွဲတပ်ပြီး သည့်နေ့ရက်မှ နှစ်နှစ်အောက်မနည်းသော ကာလအပိုင်းအခြားအထိ သိမ်းဆည်းထားရမည်။

သို့သော်လည်း သီးခြားဖော်ပြထားသည့် ကုန်သွယ်မှုအမျိုးအစား၊ သို့တည်းမဟုတ် အမျိုးအစားများ၏ အစုစုရောင်းရငွေပေါင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ခန့်မှန်းခြေအစုစုရောင်းရငွေပေါင်းသည်၊ မင်းကြီးသတ် မှတ်သည့်ငွေ ပေါင်းအောက်နည်းလျှင် မင်းကြီးသည် ထိုကုန်သွယ်သူအမျိုးအစား၊ သို့တည်းမဟုတ် အမျိုးအစားများကို ဤနည်းဥပဒေခွဲနှင့်သက်ဆိုင်ခြင်းမှ အမိန့်ကြော်ငြာစာ ထုတ်ပြန်ကြော်ငြာ၍ ကင်းလွတ်စေနိုင်သည်။

(၅) ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန် ဝန်ထောက်အသီးသီးသည်၊ ဆိုင်ရာနှစ်အတွင်း ဤနည်းဥပဒေအရ ကုန်သွယ်သူ အသီးသီးကောက်ခံရရှိသည့် အခွန်ဖော်ပြသော မှတ်ပုံစာရင်းကို ရောင်းခွန်ပုံစံ ၉ ဖြင့် ထားရှိရမည်။

**အခန်း ၆။**

**အစီရင်ခံစာရင်း။**

၁၄။ ။ ယာယီအခွန်စည်းကြပ်ခြင်းအတွက် အစီရင်ခံစာရင်းများ။ ။ မှတ်ပုံဝင်ကုန်သွယ်သူတိုင်း၊ မိမိအား ပုဒ်မ ၇အရ မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ထုတ်ပေးသည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်းသုံးဆယ်အတွင်း ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန် ဝန်ထောက်ထံရောင်း ခွန် ပုံစံ ၁၀ ဖြင့်အစီရင်ခံစာ တင်သွင်းရမည်။

သို့သော်လည်း ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဝန်ထောက်သည်၊ ကုန်သွယ်သူတဦးဦးအတွက် ကောင်းမွန်လုံ  
လောက်သောအကြောင်းများကို စာဖြင့်ရေးမှတ်၍ အစီရင်ခံစာရင်းတင်သွင်းရန် နေ့ရက်ကိုရွှေ့ဆိုင်း နိုင်သည်။

၁၅။ ။ အပြီးသတ် အခွန်စည်းကြပ်ခြင်းအတွက် အစီရင်ခံစာရင်းများ။ ။ နည်းဥပဒေ ၁၄ အရ၊ အစီရင်ခံ  
စာရင်းတင်သွင်းရမည့်ကုန်သွယ်သူတိုင်း လွန်ခဲ့သောနှစ်ကအမှန် အစုစုရောင်းရငွေပေါင်းနှင့်အသားတင်  
ရောင်းရငွေပေါင်းကို၎င်း၊ ထိုနှစ်အတွင်း အခွန်များအနေဖြင့် အမှန်ကောက်ခံရရှိသော ငွေ ပေါင်းကို၎င်း  
ဖော်ပြသောအစီရင်ခံစာရင်းကို ရောင်းခွန်ပုံစံ ၁၁ဖြင့် ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဝန်ထောက်ထံသို့၊ နှစ်စဉ် နိုဝင်ဘာလ  
တရက်နေ့တွင်ဖြစ်စေ၊ တရက်နေ့မတိုင်မီဖြစ်စေ တင်သွင်းရမည်။

သို့သော်လည်း ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန် ဝန်ထောက်သည်၊ ကုန်သွယ်သူ တဦးဦးအတွက်ကောင်းမွန်လုံ လောက်သော  
အကြောင်းများကို စာဖြင့်ရေးမှတ်၍ အစီရင်ခံစာရင်းတင်သွင်းရန် နေ့ရက်ကို ရွှေ့ဆိုင်းနိုင် သည်။

၁၆။ ။ စုပေါင်းထားသည့် အစီရင်ခံစာရင်းများ။ ။ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတွင် လုပ်ငန်းဥပစာတခု ထက်ပို၍  
ရှိသောမှတ်ပုံတင် ကုန်သွယ်သူသည်၊ ပြည်ထောင်စုအတွင်း မိမိ၏လုပ်ငန်းအဓိကဥပစာလည်း ပါဝင်သော လုပ်ငန်းဥပစာ  
အားလုံးအတွက်စုပေါင်းထားသည့် အစီရင်ခံစာရင်းကို သက်ဆိုင်ရာ ရောင်း ခွန်ပုံစံ ၁၀၊ သို့တည်းမဟုတ် ရောင်းခွန်ပုံစံ  
၁၁ဖြင့် တင်သွင်းရမည်။

၁၇။ ။ မှတ်ပုံတင်မဟုတ်သည့် ကုန်သွယ်သူများက အစီရင်ခံစာရင်းများတင်သွင်းခြင်း။ ။ မှတ်ပုံတင်ကုန် သွယ်သူမှတစ်ပါး  
အခြားကုန်သွယ်သူတဦးဦး၏ နှစ်စဉ်ရောင်းရငွေပေါင်းသည်၊ ခြောက်ထောင်ထက် ပို ဘွယ်ရာရှိသည်ဟု  
ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဝန်ထောက်က ထင်မြင်သဘောရှိလျှင်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန် ဝန်ထောက်သည်၊  
ထိုကုန်သွယ်သူအပေါ်တွင် ရောင်းခွန်ပုံစံ ၁၂ ဖြင့် နှိုတစ်စာချအပ်၍၊ နှိုတစ် စာချအပ်သည့် နေ့ရက်မတိုင်မီ နှိုတစ်စာတွင်  
သီးခြားဖော်ပြထားသည့် ဆယ့်ရှစ်လထက်မပိုသော ကာလ အပိုင်းအခြားများအတွက် အစီရင်ခံစာရင်းကို ရောင်းခွန်ပုံစံ  
၁၁ဖြင့် နှိုတစ်စာရှိသည့် နေ့ရက်မှ ပြက္ခဒိန် လ တလအတွင်းပေးအပ်ရန် ကုန်သွယ်သူအားဆင့်ဆိုနိုင်သည်။

၁၈။ ။ အစီရင်ခံစာရင်းများကို ကုန်သွယ်သူတို့က လက်မှတ်ရေးထိုးရခြင်း။ ။ ရောင်းခွန်ပုံစံ ၁၀နှင့် ရောင်းခွန်ပုံစံ ၁၁ ဖြင့်  
အစီရင်ခံစာရင်းအားလုံးကို ကုန်သွယ်သူကသော်၎င်း၊ ကုန်သွယ်သူကိုယ်စား အစု စပ်ပါဝင်သူ၊ သို့တည်းမဟုတ်  
ဒါရိုက်တာလူကြီး၊ သို့တည်းမဟုတ် လုပ်ငန်းစီမံအုပ်ချုပ်သည့် အကြီး အမှူး အရာရှိကသော်၎င်း၊ အသင်း၊ ကလပ်၊  
သို့တည်းမဟုတ် အဖွဲ့အစည်းဖြစ်လျှင်၊ ထိုအသင်း၊ ကလပ်၊ သို့တည်းမဟုတ် အဖွဲ့အစည်းကို စီမံအုပ်ချုပ်ရန်  
တာဝန်ရှိသော ဥက္ကဋ္ဌ၊ သို့တည်းမဟုတ် အတွင်းရေး မှူးကသော်၎င်း၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံပြင်ပတွင် နေထိုင်သည့်  
ကုန်သွယ်သူဖြစ်လျှင်၊ ထိုသူ၏ မန်နေဂျာ၊ သို့တည်းမဟုတ် ကိုယ်စားလှယ်ကသော်၎င်း၊ လက်မှတ်ရေးထိုးရမည့်ပြင်၊  
ပုံစံများတွင် ညွှန်ပြထားသည့် နည်းလမ်းအတိုင်း မှန်ကြောင်းဝန်ခံ၍ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဝန်ထောက်ထံ တင်သွင်း  
ရမည်။

၁၉။ ။ အသစ်ပြင်ဆင်သည့် အစီရင်ခံစာရင်းများ။ ။ ကုန်သွယ်သူတဦးဦးသည်၊ ပုဒ်မ ၁၀၊ ပုဒ်မခွဲ (၂) အရအသစ်ပြင်ဆင်သည့်  
အစီရင်ခံစာရင်းကို ပေးအပ်လိုလျှင်ယာယီ၊ သို့တည်းမဟုတ် အပြီးသတ်အခွန် မစည်းကြပ်မီ၊ သက်ဆိုင်ရာရောင်းခွန်ပုံစံ  
၁၀၊ သို့တည်းမဟုတ် ရောင်းခွန်ပုံစံ ၁၁ ဖြင့်ပေးအပ်နိုင်သည်။

၂၀။ ။ အစီရင်ခံစာရင်းများတင်သွင်းခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့်။ ။ (၁) မှတ်ပုံတင်ကုန်သွယ်သူတစ်ဦးဦးက၊ မိမိ

ရောင်းခြင်းပြုသည့်အပေါ်တွင် အက်ဥပဒေအရ အခွန်မစည်းကြပ်ထိုက်ကြောင်းဖြင့် ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဝန်ထောက် ကျေနပ်အောင်ပြု၍၊ ဤကိစ္စအလို့ငှါ လျှောက်လွှာတင်သွင်းလျှင် ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဝန်ထောက်က ထိုကုန်သွယ်သူသည်၊ အစီရင်ခံစာရင်းကို ရောင်းခွန်ပုံစံ ၁၀ဖြင့် ပေးအပ်ရန်မလိုဟု အမိန့်ချမှတ်၍၊ ရောင်းခွန်ပုံစံ ၁၃ ဖြင့် လက်မှတ်တစောင်ကို ထိုကုန်သွယ်သူအားထုတ်ပေးနိုင်သည်။

သို့သော်လည်း ရောင်းခွန်ပုံစံ ၁၃ ဖြင့် လက်မှတ်အတည်ဖြစ်နေသမျှ အတွင်း၊ ထိုကုန်သွယ်သူသည် အခွန် စည်းကြပ်နိုင်သော ရောင်းခြင်းပြုလုပ်လျှင်၊ ထိုသို့ပြုလုပ်ကြောင်းကို ဆိုင်ရာကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန် ဝန်ထောက်ထံ ဆောလျင်နိုင်သမျှဆောလျင်စွာ အကြောင်းကြား၍ ထိုကုန်သွယ်သူကအဆိုပါရောင်းခြင်း ပြုလုပ်သည့် လအကုန်မှ ပြက္ခဒိန်လတလအတွင်း အစီရင်ခံစာရင်းကို ရောင်းခွန်ပုံစံ ၁၀ ဖြင့်ပေးအပ်ရမည်။

(၂) နည်းဥပဒေခွဲ (၁)အရ ကုန်သွယ်သူသို့ထုတ်ပေးသည့် လက်မှတ်သည်ထုတ်ပေးသည့်နှစ်ကုန်ဆုံး သည်အထိအတည်ဖြစ်ရမည်။ ထိုနောက် ကုန်သွယ်သူကလုပ်ငန်းသည် ယခင်ကအတိုင်းပင်ရှိနေသဖြင့်၊ မိမိရောင်းခြင်းပြုလုပ်သမျှပေါ်တွင် အက်ဥပဒေအရ အခွန်မစည်းကြပ်နိုင်ကြောင်း မှန်သည်ဟုဝန်ခံသည့် ဖော်ပြချက်နှင့်တကွလျှောက်လွှာတင်သွင်းသောအခါ၊ ထိုလက်မှတ်ကို အခါကာလအားလျော်စွာ တနှစ် လျှင်တကြိမ်ကျ အသစ်လဲလှယ်နိုင်သည်။

(၃) နည်းဥပဒေခွဲ (၂) အရအသစ်လဲလှယ်ရန် လျှောက်လွှာများကို လက်မှတ်ကုန်ဆုံးသည့်နေ့ရက်မတိုင် မီ အနည်းဆုံးတလက ကြိုတင်၍တင်သွင်းရမည်။ ထို့နောက်မှရရှိသော လျှောက်လွှာများကိုပယ်ရမည်။

## အခန်း ၇။

### ပုဒ်မ ၁၁အရ အခွန်စည်းကြပ်ခြင်းနှင့် ဒဏ်ကြေး။

၂၁။ ။ ယာယီအခွန်စည်းကြပ်ခြင်း။ ။ (၁) ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဝန်ထောက်သည် လိုအပ်သည်ဟု မိမိ ထင်မြင်သည့်အတိုင်း၊

ကုန်သွယ်သူ၏စာရင်းများကို စစ်ဆေးကြည့်ရှုခြင်းနှင့် စုံစမ်းမေးမြန်းခြင်းပြုလုပ် ပြီးနောက်၊ နည်းဥပဒေ ၁၄ အရတင်သွင်းသည့်အစီရင်ခံစာရင်းမှန်ကန်ပြည့်စုံသည်ဟု ကျေနပ်လျှင်၊ ပုဒ်မ ၄တွင်သီးခြားဖော်ပြထားသည့် သို့တည်းမဟုတ် ပုဒ်မ ၆ (၁) အရထုတ်ပြန်ကျေညာထားသည့်နှုန်း၊ သို့တည်းမဟုတ် နှုန်းများအတိုင်းပေးသင့်သည့် နှစ်စဉ်အခွန်၊ သို့တည်းမဟုတ် အခွန်များကို ယာယီအား ဖြင့် အစီရင်ခံစာရင်းပေါ်တွင် အခြေပြု၍ သတ်မှတ်ရမည်။

(၂) မည်သည့်အစီရင်ခံစာရင်းကိုမျှ ကုန်သွယ်သူကနည်းဥပဒေ ၁၄အရ လိုအပ်သည့်အတိုင်းမတင်သွင်း လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကုန်သွယ်သူတင်သွင်းသည့် အစီရင်ခံစာရင်းမမှန်ကန်၊ သို့တည်းမဟုတ် မပြည့်စုံ ဟုကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန် ဝန်ထောက်က ထင်မြင်လျှင်၊ လိုအပ်သည်ဟု မိမိထင်မြင်သည့်အတိုင်း စုံစမ်း စစ်ဆေးပြီးနောက်၊ ကုန်သွယ်သူ၏ ရောင်းရငွေပေါင်းကို မိမိက အသင့်လျော်ဆုံးဟုထင်မြင်သည့် အတိုင်း ဆုံးဖြတ်ရမည့်ပြင်၊ ပုဒ်မ ၄တွင် သီးခြားဖော်ပြထားသည့် သို့တည်းမဟုတ် ပုဒ်မ ၆ (၁) အရ

ထုတ်ပြန်ကျေညာထားသည့်နှစ်၊ သို့တည်းမဟုတ်နှစ်များအတိုင်း ပေးသင့်သည့်နှစ်စဉ်အခွန်၊ သို့တည်း မဟုတ် အခွန်များကို ယာယီသတ်မှတ်ရမည်။

သို့သော်လည်း ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဝန်ထောက်သည်၊ ဤအပိုဒ်အရ အရေးမယူမီ ကုန်သွယ်သူထံ ရောင်းခွန်ပုံစံ ၁၄ ဖြင့်နို့တစ်စာထုတ်ပေး၍၊ ကုန်သွယ်သူအား မိမိကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ၊ ကိုယ်စားလှယ်ဖြင့် ဖြစ်စေ၊ နို့တစ်စာတွင် သီးခြားဖော်ပြထားသည့် အချိန်နှင့်နေရာသို့လာရောက်ရန်၎င်း၊ မိမိ၏အစီရင်ခံစာရင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မိမိအားကိုးအားထားပြုသည့် သက်သေအထောက်အထားကိုတင်ပြ၊ သို့တည်း မဟုတ် တင်ပြစေရန်၎င်း၊ သို့တည်းမဟုတ် အသင့်လျော်ဆုံးဟု ထင်မြင်သည့်အတိုင်း၊ မည်သည့် အကြောင်းကြောင့် မိမိအပေါ်တွင် အခွန်မစည်းကြပ်သင့်ကြောင်းကို ပြရန်၎င်း၊ ဆင့်ဆိုရမည်။

(၃) အခွန်ကိုနည်းဥပဒေခွဲ (၁)၊ သို့တည်းမဟုတ် နည်းဥပဒေခွဲ (၂) အရ ယာယီသတ်မှတ်ပြီးလျှင်ပြီး ခြင်း၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဝန်ထောက်က၊ ကုန်သွယ်သူထံရောင်းခွန်ပုံစံ ၁၅ ဖြင့် အခွန်တောင်းဆိုသည့် နို့တစ်စာထုတ်ဆင့်ရမည်။ ၎င်းပြင်ကုန်သွယ်သူသည်၊ အခွန်စည်းကြပ်သည့်နှစ် ဆိုင်ရာလအသီးသီး အတွက် ယာယီသတ်မှတ်ထားသည့် အခွန်၏ဆယ်နှစ်ပုံတပုံကို နို့တစ်စာတွင် သီးခြားဖော်ပြထား သည့်အချိန်နှင့် နည်းလမ်းအတိုင်းပေးဆောင်ရမည်။ နို့တစ်စာထုတ်ဆင့်သည့် နေ့ရက်မတိုင်မီကျသော လများအတွက်၊ လစဉ်ပေးဆောင်ရမည့် အရစ်ကျငွေများကို တလုံးတည်းပေးဆောင်ရမည်။

၂၁-က ။ ဤနည်းဥပဒေများတွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ယာယီအခွန်စည်းကြပ်နည်းအစား မင်းကြီးက ကုန်သွယ်သူ၊ သို့တည်းမဟုတ် ကုန်သွယ်သူအမျိုးအစား တရပ်ရပ်အားလစဉ် အမှန်ရောင်းရငွေပေါင်း ပေါ်တွင် အခွန်ယာယီပေးဆောင်ရန် ခွင့်ပြု၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆင့်ဆိုနိုင်သည်။ ထိုသို့ခွင့်ပြုဆင့်ဆိုသည့် အချက်များတွင် အောက်ပါအတိုင်းဆောင်ရွက်ရမည်။

(က) ကုန်သွယ်သူသည်၊ လစဉ်နောက်ဆုံးရက်တွင်ဖြစ်စေ၊ ထိုရက်မတိုင်မီဖြစ်စေ၊ လွန်ခဲ့သောလ အတွက်အစုစု ရောင်းရငွေပေါင်းနှင့် အသားတင် ရောင်းရငွေပေါင်းအပြင်၊ ထိုလအတွင်း အခွန်အနေဖြင့် အမှန်ကောက်ခံရရှိသောငွေ၊ သို့တည်းမဟုတ်ငွေများဖော်ပြသော အစီရင်ခံစာရင်းကို ရောင်းခွန်ပုံစံ ၁၀-က ဖြင့် ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဝန်ထောက်ထံ တင်သွင်းရမည်။ ကုန်သွယ်သူသည်၊ အစီရင်ခံစာရင်းနှင့် အတူ ထိုအစီရင်ခံစာရင်းနှင့်သက်ဆိုင်သည့်လအတွက် ပေးသင့်သည့် အခွန်အားလုံးနှင့်တကွ မိမိ ကောက်ခံရရှိသည့်အခွန်ပိုကို မြန်မာနိုင်ငံကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်မင်းကြီးသို့ပေးရန် ငွေတိုက်မှငွေရ ကြောင်းလက်မှတ်ကိုလည်း တင်သွင်းရမည်။

(ခ) လတစ်ခုတရာနှင့်ပတ်သက်၍အစီရင်ခံစာရင်းကို နောက်လာမည့်လနောက်ဆုံးရက်မတိုင်မီမတင် သွင်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အစီရင်ခံစာရင်းကို ပေးဆောင်ရမည့်အခွန်ငွေအားလုံးအတွက် ငွေရကြောင်း လက်မှတ်မပါဘဲတင်သွင်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် တင်သွင်းသည့်အစီရင်ခံစာရင်းသည် မှန်ကန်သည့် လက္ခဏာမရှိလျှင်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဝန်ထောက်သည်၊ ကုန်သွယ်သူက အစီရင်ခံစာရင်းကိုမည်သည့် နေ့ရက် အတွင်းတင်သွင်းရမည် ဟူ၍သော်၎င်း၊ ပေးဆောင်ရမည့် အခွန်ငွေအားလုံး၊ သို့တည်းမဟုတ်

အခြားငွေများကို မည်သည့်နေ့ရက်အတွင်း ပေးဆောင်ရမည်ဟူ၍သော်၎င်း၊ အသစ်ပြင်ဆင်သည့် အစီရင်ခံစာရင်းကို မည်သည့်နေ့ရက်အတွင်း တင်ပြရမည်ဟူ၍သော်၎င်း၊ သတ်မှတ်ရမည်။ ၎င်းပြင် ကုန်သွယ်သူက ထိုအမိန့်အတိုင်း လိုက်နာရန်ပျက်ကွက်လျှင်၊ ထိုကုန်သွယ်သူကို အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၃အရ အရေးယူရမည်။

သို့သော်လည်း ဤယာယီအခွန် စည်းကြပ်နည်းမျိုးကို အသုံးပြုလျှင်၊ အဆိုပါ နည်းမျိုးကိုအသုံးပြု သည့်လ မတိုင်မီကျသောလများအတွက် အက်ဥပဒေအရ ပေးဆောင်ရမည့် အခွန်ငွေ၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားငွေများကို တလုံးတည်းပေးဆောင်ရမည်။

၂၂။ ။ အပြီးသတ် အခွန်စည်းကြပ်ခြင်း။ ။ (၁) ရောင်းခွန်ပုံစံ ၁၁ ဖြင့်အစီရင်ခံစာရင်း ရရှိသောအခါ၊

ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဝန်ထောက်သည်၊ လိုအပ်သည်ထင်မြင်သည့်အတိုင်း စာရင်းများကိုစစ်ဆေး၍ စုံစမ်းမေးမြန်းပြီးနောက်၊ ထိုအစီရင်ခံစာရင်း မှန်ကန်ပြည့်စုံသည်ဟုကျေနပ်လျှင်၊ ပုဒ်မ ၄ အရပေး ဆောင်ရမည့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပုဒ်မ ၆ (၁) အရထုတ်ပြန်ကျေညာထားသည့်အခွန်၊ သို့တည်းမဟုတ် အခွန်များကို အစီရင်ခံစာရင်းပေါ်တွင် အခြေပြု၍၊ လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွက် အပြီးသတ်စည်းကြပ်ရမည်။

(၂) ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဝန်ထောက်သည်၊ အစီရင်ခံစာရင်း ပေးအပ်သည့် မှတ်ပုံဝင်ကုန်သွယ်သူ လာရောက်ရန်သော်၎င်း၊ သက်သေခံချက် တင်ပြရန်သော်၎င်း၊ မဆင့်ဆိုဘဲ၊ ထိုပေးအပ်သည့်အစီရင်ခံစာရင်းမှန်ကန်ပြည့်စုံသည်ဟု မကျေနပ်လျှင်၊ အဆိုပါကုန်သွယ်သူသို့ ရောင်းခွန်ပုံစံ ၁၄ ဖြင့်နို့တစ်ချ အပ်၍၊ နို့တစ်စာတွင် သီးခြားဖော်ပြထားသည့် အချိန်နှင့်နေရာသို့ မိမိကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ၊ ကိုယ်စားလှယ် ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ လာရောက်ရန်၎င်း၊ မိမိအစီရင်ခံ စာရင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မိမိအားကိုးအားထားပြုသည့် သက်သေအထောက်အထားကို တင်ပြ၊ သို့တည်းမဟုတ် တင်ပြစေရန်၎င်း၊ ဆင့်ဆိုရမည်။

(၃) နို့တစ်စာ၌ သီးခြားဖော်ပြထားသည့် နေ့ရက်တွင်ဖြစ်စေ၊ ထိုနေ့ရက်နောက် လျင်မြန်နိုင်သမျှလျင် မြန်စွာဖြစ်စေ၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဝန်ထောက်သည်၊ ကုန်သွယ်သူတင်ပြသော သက်သေခံချက်၊ ၎င်းပြင် သီးခြားဖော်ပြထားသည့်အချက်များနှင့် ပတ်သက်၍ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန် ဝန်ထောက်တောင်း ဆိုသည့် အခြားသက်သေခံချက်ကို ကြားနာစစ်ဆေးပြီးနောက်၊ ကုန်သွယ်သူထံမှ ရထိုက်သည့်အခွန် ငွေကို အပြီးသတ်စည်းကြပ်ရမည်။

(၄) မှတ်ပုံဝင်ကုန်သွယ်သူက၊ အစီရင်ခံစာရင်းပေးအပ်ပြီးနောက်၊ နည်းဥပဒေခွဲ (၂)အရ ထုတ်ဆင့်သည့် နို့တစ်စာပါ စည်းကမ်းများကို လိုက်နာရန်ပျက်ကွက်လျှင်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဝန်ထောက်သည်၊ ကုန် သွယ်သူထံမှရရှိထိုက်သည့် အခွန်ငွေကို၊ မိမိက အသင့်လျော်ဆုံးဟု ထင်မြင်သည့်အတိုင်းအပြီးသတ် စည်းကြပ်ရမည်။

(၅) မှတ်ပုံဝင်ကုန်သွယ်သူက၊ အစီရင်ခံစာရင်းမပေးအပ်လျှင်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဝန်ထောက်သည်၊ ကုန်သွယ်သူအား သင့်လျော်သောပြောရေးဆိုခွင့်ကို ပေးပြီးနောက်၊ ကုန်သွယ်သူထံမှရထိုက်သော အခွန်ငွေရှိလျှင်၊ ထိုအခွန်ငွေကို၊ မိမိက အသင့်လျော်ဆုံးဟု ထင်မြင်သည့်အတိုင်း စည်းကြပ်ရမည်။

(၆) (က) ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဝန်ထောက်သည်၊ ပုဒ်မ ၁၁၊ ပုဒ်မခွဲ (၃)အရ ကုန်သွယ်သူကို အခွန်မစည်းကြပ်မီ၊ သို့တည်းမဟုတ် ဒဏ်ကြေးမတပ်ရိုက်မီ၊ ရောင်းခွန်ပုံစံ ၁၆ အတိုင်းနို့တစ်စာဖြင့်၊ ကုန်သွယ်သူအား မိမိကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ၊ ကိုယ်စားလှယ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ လာရောက်ရန်၎င်း၊ မိမိတင်ပြလိုသည့် သက်သေခံချက်ကို တင်ပြရန်၊ သို့တည်းမဟုတ်၊ တင်ပြစေရန်၎င်း၊ မည်သည့်အကြောင်းကြောင့်မိမိ အပေါ်တွင် အခွန်မစည်းကြပ်သင့်ကြောင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ဒဏ်ကြေးမတပ်ရိုက်သင့်ကြောင်း ပြရန် ၎င်း၊ ဆင့်ဆိုရမည်။

(ခ) ကုန်သွယ်သူ၏၊ သို့တည်းမဟုတ် ကုန်သွယ်သူအတွက် လျှောက်လဲချက်များကို၎င်း၊ ကုန်သွယ်သူ က၊ သို့တည်းမဟုတ် ကုန်သွယ်သူအတွက် တင်ပြသည့်သက်သေခံချက်ကို၎င်း၊ စဉ်းစားဆင်ခြင်ပြီး နောက်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဝန်ထောက်သည်၊ ကုန်သွယ်သူက ပေးဆောင်ရမည့် အခွန်ငွေရှိလျှင်၊ ထိုအခွန်ငွေ ကိုစည်းကြပ်ရမည့်ပင် ပေးဆောင်ရမည့် ဒဏ်ကြေးရှိလျှင်လည်း၊ ထိုဒဏ်ကြေးကို တပ်ရိုက်ရမည်။ ထို့ပြင် မိမိ၏ အမိန့်ချမှတ်ရာတွင် အခြေပြုသည့် အကြောင်းများကို တိုတိုနှင့်ရှင်းရှင်း ရေးမှတ်ထားရမည်။

၂၃။ ။ ပုဒ်မ ၁၁ အရ အမှုများ၏မှတ်ပုံစာရင်းထားရှိခြင်း။ ။ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဝန်ထောက်သည်၊ ရောင်းခွန်ပုံစံ ၁၇ ဖြင့် မှတ်ပုံစာရင်းတခုထားရှိ၍ ထိုမှတ်ပုံစာရင်းတွင် ပုဒ်မ ၁၁အရ ဖွင့်သည့် အမှုအသီး သီး၏ အသေးစိတ် အကြောင်းအရာများကို ရေးသွင်းရမည်။

၂၄။ ။ အပြီးသတ်အခွန်စည်းကြပ်သည့်အမိန့်။ ။ အပြီးသတ် အခွန်စည်းကြပ်သည့်အမိန့်ကို ရောင်းခွန် ပုံစံ ၁၈ ဖြင့် ချမှတ်ရမည်။

၂၅။ ။ အခွန်စည်းကြပ်သည့်အမှုတွဲ။ ။ (၁) ကုန်သွယ်သူ တဦးဦးနှင့်ပတ်သက်၍ အခွန်စည်းကြပ်ခြင်း နှင့် သက်ဆိုင်သည့် စာရွက်စာတမ်းအားလုံးကို စုပေါင်း၍ အခွန်စည်းကြပ်သည့် အမှုတွဲ တခုပြုလုပ်ထား ရမည်။

(၂) အခွန်စည်းကြပ်သည့် အမှုတွဲများကို ဆယ့်နှစ်နှစ်မျှ သိမ်းဆည်းထားရမည်။

၂၆။ ။ ရောက်ဆဲနှစ်အတွက် ယာယီအခွန်စည်းကြပ်ခြင်း။ ။ (၁) ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဝန်ထောက်သည်၊ နိုဝင်ဘာလ တရက်နေ့နောက်လျင်မြန်နိုင်သမျှ လျင်မြန်စွာ-

(က) နည်းဥပဒေ ၁၅ အရ ကုန်သွယ်သူထံမှ ရရှိသည့်အစီရင်ခံစာရင်းပေါ်တွင် အခြေပြု၍သော်၎င်း၊ နိုဝင်ဘာ တရက်နေ့တွင်ဖြစ်စေ၊ တရက်နေ့မတိုင်မီဖြစ်စေ၊ အဆိုပါ အစီရင်ခံစာရင်းကို မတင်သွင်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့တင်သွင်းသည့် အစီရင်ခံစာရင်း မမှန်ကန်မပြည့်စုံဟု ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဝန် ထောက်က ထင်မြင်လျှင်၊ မိမိကအသင့်လျော်ဆုံးဟု ထင်မြင်သည့်အတိုင်းသော်၎င်း၊ ရောက်ဆဲနှစ် အတွက် ယာယီအခွန်စည်းကြပ်ခြင်းပြုရမည်။

(ခ) ကုန်သွယ်သူသို့ ရောင်းခွန်ပုံစံ ၁၅ ဖြင့် နို့တစ်စာထုတ်ပေးရမည်။

(၂) အခွန်စည်းကြပ်ခံရသူသည်၊ ရောက်ဆဲနှစ်အတွင်း အခွန်မပေးဆောင်ထိုက်သူမဟုတ်လျှင် အဆိုပါ ယာယီအခွန်စည်းကြပ်သည့် နို့တစ်စာကို မရသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး၊ လွန်ခဲ့သောနှစ်ကကဲ့သို့ပင် အခွန်ဆက်လက်ပေးဆောင်ရမည်။ ထိုသို့ပေးဆောင်သည့်အခွန်ကို ဆိုင်ရာနှစ်အတွက် ယာယီစည်းကြပ် သည့်အခွန်သတ်မှတ်ပြီးသည့်အခါ၊ ညှိရမည်။

၂၇။ ။ အပြီးသတ်စည်းကြပ်သည့်အခွန်နှင့် ညှိခြင်း။ ။ နည်းဥပဒေ ၂၂ အရ အပြီးသတ်စည်းကြပ်သည့် အခွန်သည်၊ နည်းဥပဒေ ၂၁ နှင့် ၂၁ (က) အရ ယာယီစည်းကြပ်သည့်အခွန်ထက်ပိုလျှင်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဝန်ထောက်က၊ ကုန်သွယ်သူအပေါ်တွင် ရောင်းခွန်ပုံစံ ၁၉ ဖြင့် နှိုတစ်စာချအပ်ရမည်။ ၎င်းပြင် ကုန်သွယ်သူသည် တောင်းဆိုသည့်ငွေကို၊ နှိုတစ်စာတွင် သီးခြားဖော်ပြထားသည့် အချိန်တွင်၊ သို့ဖော်ပြ ထားသည့်နည်းလမ်းအတိုင်းပေးဆောင်ရမည်။ အပြီးသတ် စည်းကြပ်သည့်အခွန်သည်၊ ယာယီစည်းကြပ်သည့် အခွန်အောက်လျော့လျှင်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဝန်ထောက်က၊ ကုန်သွယ်သူအပေါ်တွင် ရောင်းခွန်ပုံစံ ၂၀ ဖြင့် နှိုတစ်စာချအပ်ရမည်။

၂၈။ ။ ယာယီသတ်မှတ်သည့်အခွန်ငွေတွင် ပဲ၊ ပိုင်စွန်းများကိုပယ်၍ ကျပ်ပြည့်ပြုလုပ်ခြင်း။ ။ နည်းဥပဒေ ၂၁၊ သို့တည်းမဟုတ် ၂၆ အရ တနှစ်အတွက်ယာယီသတ်မှတ်သည့်အခွန်ငွေ၊ သို့တည်း မဟုတ် အခွန်ငွေများကို၎င်း၊ နည်းဥပဒေ ၂၁၊ နည်းဥပဒေခွဲ (၃)၊ သို့တည်း မဟုတ် နည်းဥပဒေ ၂၆ အရ ရောင်းခွန်ပုံစံ ၁၅ ဖြင့်ထုတ်ဆင့်သည့်နှိုတစ်စာတွင် သီးခြားဖော်ပြထားသော အရစ်ကျ ပေးဆောင်ရမည့် ငွေများကို၎င်း၊ ထိုငွေများတွင် ပဲ၊ပိုင်များပါရှိလျှင်၊ ထို ပဲ၊ ပိုင်များကို ချန်လှပ်၍၊ ကျပ်ပြည့်ပြုလုပ်ရမည်။

### အခန်း ၈။

#### အခွန်ပေးဆောင်ခြင်းနှင့်ရယူခြင်း။

၂၉။ ။ အခွန်ပေးဆောင်ခြင်း။ ။ (၁) ကုန်သွယ်သူက ပေးသင့်သည့် အခွန်၊ ဒဏ်ကြေး၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြေငြိမ်းကြေးကို၊ ဤနည်းဥပဒေများအရ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဝန်ထောက်က ထုတ်ပေးသည့် နှိုတစ်စာ တွင်သီးခြားဖော်ပြထားသော နေ့ရက်၌၊ ရောင်းခွန်ပုံစံ ၆အတိုင်း ချလံလက်မှတ်ဖြင့် ငွေတိုက်သို့ ကုန်သွယ်သူက ပေးသွင်းရမည်။ ထိုသို့သီးခြားဖော်ပြရမည့်နေ့ရက်သည်၊ အဆိုပါ နှိုတစ်စာချအပ်သည့် နေ့ရက်မှ ဆယ့်ငါးရက်အောက် မနည်းစေရ။ သို့သော်လည်း ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဝန်ထောက်သည်၊ ကုန်သွယ်သူ တဦးဦးနှင့်စပ်လျဉ်း၍၊ ထို့ပြင် စာဖြင့်ရေးမှတ်ထားမည့်အကြောင်းများကြောင့်၊ ထိုသို့ပေးဆောင်ရမည့် နေ့ရက်ကိုရွှေ့ဆိုင်းနိုင်သည်။ သို့တည်းမဟုတ် ပေးသင့်သည့်အခွန်နှင့် ဒဏ်ကြေး၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြေငြိမ်းကြေး (ရှိလျှင်၊ ထိုပြေငြိမ်း ကြေး) ကိုအရစ်ကျပေးဆောင်ရန် အဆိုပါ ကုန်သွယ်သူအား ခွင့်ပြုနိုင်သည်။

(၂) အခကြေးငွေ။ ။ အခွန်၊ ဒဏ်ကြေး၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြေငြိမ်းကြေးအတွက် ပေးဆောင်သည့်ငွေ မည်သည်ကိုမျှ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဝန်ထောက်၏၊ သို့တည်းမဟုတ် အက်ဥပဒေအရ ခန့်ထားသည့် အရာရှိတဦးဦး၏ ရုံးတွင်လက်မခံရ။

(၃) ချလံလက်မှတ်ပုံစံ (ရောင်းခွန်ပုံစံ ၆) များကို၊ မည်သည့်ငွေတိုက်တွင်မဆို သို့တည်းမဟုတ် မည်သည့်ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဝန်ထောက်၏ ရုံးတွင်မဆို ရယူနိုင်သည်။

(၄) ချလံလက်မှတ်များကို လေးစောင်ရေးသွင်းရမည်။ ချလံလက်မှတ် တစောင်ကို ငွေတိုက်တွင်ထားရှိ ၍၊ တစောင်ကို ငွေတိုက်အရာရှိက ဆိုင်ရာကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဝန်ထောက်ထံ ပေးပို့ရမည့်ပြင်၊ ကျန်နှစ် စောင်ကို ငွေပေးဆောင်ကြောင်း သက်သေခံအဖြစ်ဖြင့် နည်းလမ်းတကျလက်မှတ်ရေးထိုး၍ ကုန်သွယ်သူ ထံပြန်ပေးရမည်။

၃၀။ ။ အခွန်ပေးဆောင်ကြောင်း ဖော်ပြသည့် အခွန်ကောက်ခံမှု မှတ်ပုံစာရင်းကို၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်း ခွန်ဝန်ထောက်က  
ထားရှိခြင်း။ ။ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဝန်ထောက်တိုင်း၊ ရောင်းခွန်ပုံစံ ၂၁ ဖြင့် အခွန် ကောက်ခံမှု မှတ်ပုံစာရင်းကိုထားရှိ၍  
ထိုမှတ်ပုံစာရင်းတွင် ငွေတိုက်အရာရှိထံမှ ငွေရကြောင်းချလံ လက်မှတ်ရရှိတိုင်း။ ထိုသို့ရရှိကြောင်းကို  
ရေးမှတ်ထားရမည်။

၃၁။ ။ အဆင့်ဆင့် အခွန်ကောက်ခံမှု မှတ်ပုံစာရင်းထားရှိခြင်း။ ။ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဝန်ထောက်တိုင်း၊ ရောင်းခွန်ပုံစံ ၂၂ ဖြင့်  
အဆင့်ဆင့်အခွန်ကောက်ခံမှု မှတ်ပုံစာရင်းကို ထားရှိ၍၊ ထိုမှတ်ပုံစာရင်းတွင်၊ မိမိ စီရင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရှိသည့် နယ်အတွင်းရှိ  
ကုန်သွယ်သူများက ပေးဆောင်သည့်ရောင်းခွန်၊ ဒဏ်ကြေး၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြေငြိမ်းကြေးကို ဖော်ပြရမည်။

၃၂။ ။ လုပ်ငန်းလက်ပြောင်းသည့်အခါဖြစ်စေ၊ အစုစပ်လုပ်ငန်း ဖျက်သိမ်းသည့်အခါဖြစ်စေ၊ အခွန်ပေး ဆောင်ခြင်း။ ။ (၁)  
မှတ်ပုံတင်ကုန်သွယ်သူ၏ လုပ်ငန်းပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို လုံးဝလက်ပြောင်းသောအခါ၊ လက်ပြောင်းခံရသူသည်၊  
လက်ပြောင်းသည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်းသုံးဆယ်အတွင်း ပုဒ်မ ၇ အရ မှတ်ပုံတင်ရန် လျှောက်ထားရမည့်ပြင်၊  
ထိုသို့လုပ်ငန်းလက်ပြောင်းသည့် နေ့မှစ၍ မိမိကုန်စည်ကို ရောင်းသည့်အပေါ် တွင် သော်ငှား၊  
ဖြန့်ချိသည့်အပေါ်တွင်သော်ငှား၊ အခွန်ပေးဆောင်ရမည်။

(၂) မှတ်ပုံတင်ကုန်သွယ်သူသည် မိမိ၏လုပ်ငန်း တစိတ်တဒေသ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို လက်ပြောင်းသောအခါ၊  
လက်ပြောင်းသူသည်၊ လက်ပြောင်းလိုက်သောလက်ရှိထားသည့် ကုန်စည်များနှင့်ပတ်သက်၍၊ ထိုကုန် စည်များကို  
မိမိရောင်းချပြီးဖြစ်သကဲ့သို့ အက်ဥပဒေအရ အခွန်ပေးဆောင်ရမည်။

(၃) ကုန်သွယ်သူအဖြစ် မှတ်ပုံတင်ထားသော အစုစပ်လုပ်ငန်းကို ဖျက်သိမ်းလိုက်သောအခါ၊ ထိုသို့ဖျက် သိမ်းသည့်အချိန်၌  
အစုစပ်လုပ်ငန်း၏လက်ရှိထားသည့် ကုန်စည်များပေါ်တွင်၊ ထိုကုန်စည်များကို ထိုအစုစပ်လုပ်ငန်းက  
ရောင်းချပြီးဖြစ်သကဲ့သို့၊ အစုစပ်ပါဝင်သူအားလုံးက တွဲဘက်၍ဖြစ်စေ၊ တဦးစီ ဖြစ်စေ၊ အက်ဥပဒေအရ  
အခွန်ပေးဆောင်ရမည်။

၃၃။ ။ အရွယ်မရောက်သေးသူတို့၏၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားတရားမဝင်သူတို့၏ အုပ်ထိန်းသူများ၊ ပစ္စည်းထိန်းများနှင့်  
ကိုယ်စားလှယ်များက အခွန်ပေးဆောင်ခြင်း။ ။ အရွယ်မရောက်သေးသူ၏၊ သို့တည်းမဟုတ်  
အခြားတရားမဝင်သူ၏အုပ်ထိန်းသူ၊ ပစ္စည်းထိန်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ကိုယ်စားလှယ်က၊ ထိုအရွယ်မရောက်သေးသူ၏၊  
သို့တည်းမဟုတ် အခြားတရားမဝင်သူ၏ကိုယ်စားနှင့် အကျိုးအလို့ငှါ၊ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်လျှင်၊  
ထိုအရွယ်မရောက်သေးသူသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် တရားမဝင်သူသည် အရွယ် ရောက်၍ သို့တည်းမဟုတ်  
စိတ်ပေါ့သွပ်ခြင်းမရှိ၍၊ လုပ်ငန်းကို ကိုယ်တိုင်လုပ်ကိုင်ပါမူ၊ ထိုအရွယ် မရောက်သေးသူ သို့တည်းမဟုတ်  
အခြားတရားမဝင်သူထံမှ အခွန်စည်းကြပ်ရယူသည့် နည်းလမ်း အတိုင်း စည်းကြပ်ရယူနိုင်သမျှ အခွန်ကို၊  
အဆိုပါအုပ်ထိန်းသူ၊ ပစ္စည်းထိန်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ကိုယ်စား လှယ် ဆိုင်သင့်ရာရာထံမှ စည်းကြပ်ရယူရမည်။ ၎င်းပြင်  
အက်ဥပဒေနှင့် အက်ဥပဒေအရ ပြုလုပ်သည့် နည်းဥပဒေများပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်အားလုံးသည်  
ထိုသို့အခွန်စည်းကြပ်ရယူခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်ရမည်။

၃၄။ ။ အုပ်ထိန်းခြင်း မကင်းသူထိန်းသိမ်းရေးရုံး၊ အမွေထိန်း အရာရှိချုပ်၊ ပစ္စည်းထိန်းအရာရှိချုပ် စသည် တို့က

အခွန်ပေးဆောင်ခြင်း။ ။ တရားရုံးကဖြစ်စေ၊ တရားရုံး၏ အမိန့်အရဖြစ်စေ၊ ခန့်ထားသော အုပ်ထိန်းခြင်းမကင်းသူ ထိန်းသိမ်းရေးရုံး၏ သို့တည်းမဟုတ် အမွေထိန်းအရာရှိချုပ်၏ သို့တည်း မဟုတ် ပစ္စည်းထိန်းအရာရှိချုပ်၏ သို့တည်းမဟုတ် (မည်သည့်ရာထူးအမည်နှင့်မဆို၊ ကုန်သွယ်သူ အတွက် လုပ်ငန်းကို တကယ်စီမံအုပ်ချုပ်သူ တဦးတယောက်လည်း ပါဝင်သည့်) ပစ္စည်းထိန်း၊ သို့တည်း မဟုတ် မန်နေဂျာ၏ အုပ်ချုပ်ခြင်းကို ခံရသောပစ္စည်းဥစ္စာကို သော်ငြား၊ ၎င်းပစ္စည်းဥစ္စာ တစိတ်တဒေ သကို သော်ငြား၊ ပိုင်သည့် ကုန်သွယ်သူ၏ လုပ်ငန်းဖြစ်လျှင် ထိုကုန်သွယ်သူသည်၊ ကိုယ်တိုင်လုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်ပါမူ၊ ထိုကုန်သွယ်သူထံမှ အခွန်စည်းကြပ်ရယူနိုင်သည့် နည်းလမ်းနှင့်စည်းကမ်းချက်များ အတိုင်း၊ အဆိုပါ အုပ်ထိန်းခြင်းမကင်းသူ ထိန်းသိမ်းရေးရုံးမှသော်ငြား၊ အမွေထိန်းအရာရှိချုပ်ထံမှ သော်ငြား၊ ပစ္စည်းထိန်းအရာရှိချုပ်ထံမှသော်ငြား၊ ပစ္စည်းထိန်း၊ သို့တည်းမဟုတ် မန်နေဂျာထံမှသော် ငြား၊ အခွန်စည်းကြပ်ရယူရမည်။ ၎င်းပြင်အက်ဥပဒေနှင့် အက်ဥပဒေအရပြုလုပ်သည့် နည်းဥပဒေများပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်အားလုံးသည်၊ ထိုသို့ အခွန်စည်းကြပ်ရယူခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်ရမည်။

၃၅။ ။ အခွန်မဆောင်ပျက်ကွက်သည့် ကုန်သွယ်သူထံမှ အခွန်ရယူခြင်း။ ။ နည်းဥပဒေ ၂၉ နည်းဥပဒေခွဲ (၁) အရ၊ နို့တစ်စာဖြင့် သတ်မှတ်သည့်နေ့ရက်နောက်တွင် ဖြစ်စေ၊ ထိုနည်းဥပဒေဆိုင်ရာ ခြွင်းချက်အရ ရက်ရွှေ့ဆိုင်းသောအခါ၊ ထိုသို့ရွှေ့ဆိုင်းသည့်နေ့ရက် နောက်တွင်ဖြစ်စေ၊ မပေးသွင်းရသေးသော စည်း ကြပ်ပြီး အခွန်ငွေ၊ သို့တည်းမဟုတ် အခွန်ငွေတစိတ်တဒေသကို အခွန်မဆောင်ပျက်ကွက်သူထံမှ -  
(က) ပုဒ်မ ၁၂ ပုဒ်မခွဲ (၂) အရ၊ မြေခွန်မပြေ ကျန်ငွေအဖြစ် ရယူနိုင်သည်။ သို့တည်းမဟုတ်၊  
(ခ) ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက ထိုသူအား၊ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ၊ ပုဒ်မ ၂၃ ပုဒ်မခွဲ (၁) ဆိုင်ရာ ခြွင်းချက်အရ၊ ငွေဒဏ်အဖြစ်ရယူနိုင်သည်။ သို့တည်းမဟုတ်၊  
(ဂ) ပြေငြိမ်းကြေး ပေးဆောင်သောအခါ၊ ပုဒ်မ ၂၅ အရ ပြစ်မှုပြေငြိမ်းသည့်အနေဖြင့် ရယူနိုင်သည်။

၃၆။ ။ ပုဒ်မ ၁၂ အရ စွဲဆိုသည့်အမှုများ။ ။ (၁) အခွန်ရယူခြင်းသည်၊ နည်းဥပဒေ ၃၅ အပိုဒ် (က) အရ ဖြစ် လျှင်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန် ဝန်ထောက်သည်၊ မပေးသွင်းရသေးသော အခွန်နှင့်ဒဏ်ကြေးကျန်ရှိ လျှင်၊ ထိုအခွန်နှင့်ဒဏ်ကြေးအားလုံးကို မြေခွန်မပြေ ကျန်ငွေအဖြစ် ရယူရန်အလို့ငှါ၊ ကုန်သွယ်သူပိုင် အခွန်စည်းကြပ်ခြင်းခံရသည့် လုပ်ငန်းဥပစာတည်ရှိသော နယ်ဆိုင်ရာ ကော်လိတ်တော်အရာရှိထံ လျှောက်ထားရမည်။  
(၂) ဤအမှုမျိုးများတွင် ကော်လိတ်တော်အရာရှိသည်၊ လစဉ်လတိုင်း၊ ၁၀ ရက်နေ့၌ လွန်ခဲ့သောလ အတွင်းရယူသည့်အခွန်ငွေ၊ သို့တည်းမဟုတ် ဒဏ်ကြေးမည်ရွှေ့မည်မျှ ဖြစ်ကြောင်းကို ကုန်သွယ်လုပ်ငန်း ခွန်ဝန်ထောက်ထံ စာရေးသား၍၊ အကြောင်းကြားရမည်။  
(၃) ကော်လိတ်တော်အရာရှိထံမှ အဆိုပါ အကြောင်းကြားစာရရှိကာလ၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဝန် ထောက်သည်၊ ပုဒ်မ ၁၂အရ စွဲဆိုသည့်အမှုများအတွက် ရောင်းခွန်ပုံစံ ၂၃ ဖြင့် ထားရှိသော မှတ်ပုံစာရင်း တွင် လိုအပ်သည့်အချက်များကို ရေးသွင်းရမည်။

၃၇။ ပုဒ်မ ၂၃ အရတရားစွဲဆိုသည့် အမှုများ။ ။ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဝန်ထောက်သည်၊ ရောင်းခွန်ပုံစံ ၂၄ ဖြင့် မှတ်ပုံစာရင်းထားရှိ၍၊ ထိုမှတ်ပုံစာရင်းတွင် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၃အရ တရားစွဲဆိုသည့် အမှုများ ကိုဖော်ပြရမည်။

၃၈။ ပြေငြိမ်းကြေးပေးဆောင်ခြင်း။ ။ (၁) မင်းကြီးက၊ ကုန်သွယ်သူတဦးဦးထံမှ ပြစ်မှုပြေငြိမ်းသည့် အနေဖြင့် ပုဒ်မ ၂၅ အရ ငွေလက်ခံသောအခါ၊ မင်းကြီးသည် ရောင်းခွန်ပုံစံ ၂၅ ဖြင့်အမိန့်ထုတ်ဆင့်၍၊ အမိန့်စာတွင် သီးခြားဖော်ပြထားသည့်ငွေကို မိမိအတွက် လက်ခံရန်ငွေတိုက်ကြီးကြပ်အုပ်ချုပ်သူ အရာရှိအား ညွှန်ကြားရမည့်ပြင်၊ ကုန်သွယ်သူအား ၊ ၎င်းအမိန့်ကို ငွေပေးသွင်းသည့်အခါ ငွေတိုက်၌ပြသရန် ပေးအပ်ရမည်။ ထိုသို့ပေးအပ်သည်နှင့် တချိန်တည်း၊ မိတ္တူတစောင်ကို ငွေတိုက်ကြီးကြပ်အုပ်ချုပ်သူ အရာရှိသိရှိစေရန် ပေးပို့ရမည်။

(၂) မင်းကြီးသည်၊ မိမိညွှန်ကြားသည့် အရာရှိရှေ့သို့ ငွေပေးသွင်းကြောင်း သက်သေခံအဖြစ် ငွေရ ကြောင်းချလံလက်မှတ်ကို ကုန်သွယ်သူက မည်သည့်နေ့ရက်တွင် တင်ပြရမည်ဟု ရက်သတ်မှတ်ရမည်။

### အခန်း ၉။

#### ကုန်သွယ်သူ ပေးဆောင်သည့်အခွန်ပိုငွေကို ပြန်ပေးခြင်း။

၃၉။ အခွန်ငွေပြန်ပေးရန် လျှောက်လွှာ။ ။ ပေးဆောင်သည့် အခွန်ပိုငွေကို ပြန်ပေးရန် ကုန်သွယ်သူ တဦးတယောက်ထံမှ လျှောက်လွှာကို ရောင်းခွန်ပုံစံ ၂၆ ဖြင့် ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဝန်ထောက်ထံ တင်သွင်းရမည့်ပြင်၊ ၎င်းလျှောက်လွှာတွင် အခွန်ငွေပြန်ပေးရန် တောင်းဆိုရသည့် အကြောင်းရင်းများ ကို၊ တိုတိုနှင့်ရှင်းရှင်းသီးခြား ဖော်ပြရမည်။ ယင်းသို့သော လျှောက်လွှာပေါ်တွင် အခကြေးငွေမပေးရ။

၄၀။ ပြန်ပေးငွေကို ခွင့်ပြုသည့်အမိန့်။ ။ အခွန်ငွေ တစ်စုံတရာပြန်ပေးထိုက်ကြောင်း ကုန်သွယ်လုပ်ငန်း ခွန်ဝန်ထောက်က ကျေလျှင်၊ နည်းဥပဒေ ၄၁ နှင့် ၄၂ တို့ တွင်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အတိုင်းမှတစ်ပါး၊ ၎င်း ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဝန်ထောက်က ဆိုခဲ့သည့်ပြန်ပေးငွေကို ခွင့်ပြုသည့်အမိန့်ချမှတ်၍ ၎င်းအမိန့်ကို လျှောက်ထားသူသို့ ပေးပို့ရမည်။

၄၁။ ၂၅၀/- ထက်ပိုသည့်အခွန်ငွေကို ပြန်ပေးခြင်း။ ။ ပြန်ပေးရမည့် အခွန်ငွေမှာ၊ ငွေနှစ်ရာငါးဆယ် ထက်ပိုလျှင်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဝန်ထောက်က၊ ၎င်းလျှောက်လွှာကို မိမိ၏ထောက်ခံချက်နှင့်တကွ၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဝန်ထံ အမိန့်နာခံရန် တင်သွင်းရမည်။

၄၂။ ပြန်ပေးငွေထုတ်ပေးရန် အမိန့်ကိုပေးပို့ခြင်း။ ။ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဝန်သည်၊ မိမိထံသို့ နည်းဥပဒေ ၄၁ အရ လျှောက်လွှာတင်သွင်းသည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်းသုံးဆယ်အတွင်း အမိန့်ရေးသားချမှတ် ရမည့်ပြင်၊ ၎င်းအမိန့်ကို သက်ဆိုင်ရာ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဝန်ထောက်ထံ လိုအပ်သည့်အတိုင်း အရေးယူ ဆောင်ရွက်ရန် ပေးပို့ရမည်။

၄၃။ ပြန်ပေးငွေထုတ်ပေးရန်အမိန့်။ ။ နည်းဥပဒေများ ၄၀ နှင့် ၄၂ တို့အရ ငွေပြန်ပေးရန် အမိန့်တစ် စုံတရာချမှတ်ပြီးသည့်အခါ၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဝန်ထောက်သည်၊ ကုန်သွယ်သူက ငွေကိုလက်ငင်း အလို ရှိပါက၊ ထိုသူထံသို့ ရောင်းခွန်ပုံစံ ၂၇ ဖြင့်ပြန်ပေးငွေထုတ်ပေးရန် အမိန့်ကို ထုတ်ပေး၍၊ သို့ထုတ်ပေး သည့် အချိန်နှင့်တချိန်တည်း၊ ၎င်းအမိန့်မိတ္တူတစောင်ကို သက်ဆိုင်ရာ ငွေတိုက်အရာရှိထံ သို့ပေးပို့ရ မည်။

၄၄။ ။ ပြန်ပေးငွေညှိရန်အမိန့်။ ။ (၁) ကုန်သွယ်သူ တဦးတယောက်က၊ နောက်တွင် မိမိပေးဆောင်ရမည့် အခွန်ငွေနှင့် ညှိ၍လုပ်ပေးစေလိုလျှင်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဝန်ထောက်သည်။ အခွန်ငွေပြန်ပေးရန် ခွင့်ပြုသည့်ကာလအပိုင်းအခြား နောက်လာသည့် အစီရင်ခံစာရင်းတင်သွင်းရာ ကာလအပိုင်းအခြား၊ သို့တည်းမဟုတ် ကာလအပိုင်းအခြားများအတွက် ပေးဆောင်ရမည့် အခွန်ငွေမှ ပြန်ပေးငွေကို ခုနှိမ်၍ ပေးဆောင်ရန် ကုန်သွယ်သူအား ခွင့်ပြုသည့်ရောင်းခွန်ပုံစံ ၂၈ ဖြင့် ပြန်ပေးငွေညှိရန် အမိန့်ကို ထုတ်ပေး ရမည်။

(၂) ပြန်ပေးငွေညှိရန် အမိန့်ကို သုံးစောင်ပြုလုပ်ရမည်။ တစောင်ကို ကုန်သွယ်သူထံသို့၎င်း၊ အခြား တစောင်ကို ငွေတိုက်အရာရှိထံသို့၎င်း၊ ထုတ်ပေး၍၊ တတိယတစောင်ကို ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဝန် ထောက်က သိမ်းဆည်းထားရှိရမည်။

၄၅။ ။ ပြန်ပေးငွေညှိရန် အမိန့်ကို အစီရင်ခံစာရင်းနှင့် အတူတင်သွင်းခြင်း။ ။ နည်းဥပဒေ ၄၄ နှင့် အညီခွန်ရန်အတွက် တောင်းဆိုချက်တစုံတရာကို ထောက်ခံရန်အလို့ငှါ၊ ကုန်သွယ်သူသည်၊ မိမိ လက်ရှိ ပြန်ပေးငွေညှိရန် အမိန့်စာကို နောက်တကြိမ်မိမိပေးပို့ရမည်ဖြစ်သော ရောင်းခွန်ပုံစံ ၁၀၊ သို့တည်းမ ဟုတ် ရောင်းခွန်ပုံစံ ၁၁ ဖြင့်အစီရင်ခံစာရင်းတွင် ပူးတွဲတင်သွင်းရမည်။

၄၆။ ။ ပြန်ပေးငွေညှိရန် အမိန့်ကိုပယ်ဖျက်ခြင်း။ ။ ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း ခွန်ရန် ခွင့်ပြုပြီးနောက် ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဝန်ထောက်သည်၊ မိမိနှင့် ကုန်သွယ်သူ၏ ပြန်ပေးငွေညှိရန် အမိန့်စာစောင်များကို ပယ်ဖျက်ရမည်။

၄၇။ ။ အခွန်ငွေပြန်ပေးရန် လျှောက်လွှာမှတ်ပုံစာရင်းထားရှိခြင်း။ ။ အခွန်စည်းကြပ်ရေးအရာရှိသည်။ အခွန်ငွေပြန်ပေးရန် လျှောက်လွှာအားလုံးဆိုင်ရာ အကြောင်းအရာများနှင့်၊ ၎င်းလျှောက်လွှာများပေါ်တွင် ချမှတ်သည့် အမိန့်များဆိုင်ရာ အကြောင်းအရာများကို၊ ရောင်းခွန်ပုံစံ ၂၉ ဖြင့်ထားရှိသောမှတ်ပုံစာရင်း တွင်ရေးသွင်းရမည်။

#### အခန်း ၁၀။

#### စာရင်းများကို စစ်ဆေးခြင်း။

၄၈။ ။ ကုန်သွယ်သူများက စာတမ်းအမှတ်အသားများ တင်ပြခြင်းနှင့် အကြောင်းစုံပေးအပ်ခြင်း။ ။ မင်းကြီးသည်၊ မည်သည့် ကုန်သွယ်သူကိုမဆို စာရင်းများ၊ သို့တည်းမဟုတ် မှတ်ပုံစာအုပ်များ၊ သို့တည်း မဟုတ် စာတမ်းအမှတ်အသားများကို၊ မိမိထံတင်ပြရန်ဖြစ်စေ၊ ကုန်သွယ်သူ၏ လက်ရှိကုန်စည်များနှင့် ၎င်း၊ ဝယ်ယူခြင်းများနှင့်၎င်း၊ ရောင်းချခြင်းများနှင့်၎င်း၊ ပေးအပ်ခြင်းများနှင့်၎င်း၊ စပ်လျဉ်းသည့်ဤ အက်ဥပဒေကိစ္စ၊ သို့တည်းမဟုတ် အက်ဥပဒေအရနည်းဥပဒေများကိစ္စ အလို့ငှါ၊ လိုအပ်သော အကြောင်း စုံကို မိမိထံပေးအပ်ရန်ဖြစ်စေ၊ ရောင်းခွန်ပုံစံ ၃၀ ဖြင့်နို့တစ်စာချအပ်ဆင့်ဆိုနိုင်သည်။

၄၉။ ။ စစ်ဆေးမည့်အကြောင်းနို့တစ်စာ။ ။ မင်းကြီးသည်၊ အကြောင်းမကြားဘဲ ရုတ်တရက်ဝင်ရောက် စစ်ဆေးရန်လိုသည်ဟု မယူဆလျှင်၊ ကုန်သွယ်သူ၏ စာရင်းများ၊ မှတ်ပုံစာရင်းစာအုပ်များ၊ စာတမ်း အမှတ်အသားများ၊ သို့တည်းမဟုတ် ကုန်စည်များကို စစ်ဆေးရန် ကြံရွယ်ကြောင်းဖြင့် ကုန်သွယ်သူထံ နို့တစ်စာ ရေးသားပေးပို့ရမည်။ ၎င်းပြင်ထိုသို့ စစ်ဆေးရန်အတွက် နေ့ရက်၊ အချိန်နှင့် နေရာတို့ကို သတ်မှတ်ရာတွင် ကုန်သွယ်သူ၏ လွယ်ကူမှုကို တတ်နိုင်သမျှ ထောက်ထားရမည်။

၅၀။ ။ ဖမ်းဆီးသည့်စာရင်းစာအုပ်များ၊ မှတ်ပုံစာရင်းစာအုပ်များနှင့် စာတမ်းအမှတ်အသားများကို သိမ်း ထားခြင်း။ ။

မင်းကြီးသည်၊ ပုဒ်မ ၁၅ အရ စာရင်းစာအုပ်များ၊ မှတ်ပုံစာအုပ်များ၊ သို့တည်းမဟုတ် စာတမ်းအမှတ်အသားများကို ဖမ်းဆီးလျှင်၊ ၎င်းတို့ကို မည်သည့်အကြောင်းများကြောင့် ၂၁ရက်ထက် ကျော်လွန်၍ သိမ်းထားရကြောင်းကို မှတ်တမ်းတင်ထားခြင်းမပြုဘဲ၊ ထိုရက်ပေါင်းထက်ကျော်လွန်၍ မသိမ်းထားရ။

၅၁။ ။ သတ်မှတ်ထားသည့် ပုံစံအတိုင်း စာရင်းများပြုလုပ်ထားရှိရန် ကုန်သွယ်သူအားဆင့်ဆိုသည့် နို့တစ်စာ။ ။ မင်းကြီးသည်၊

ရေးသားမှတ်တမ်းတင်ထားရမည့် အကြောင်းများကြောင့်၊ ကုန်သွယ်သူ တဦးတယောက်က၊ ပုံစံ တခုခုဖြင့်ရောင်းချမှုမှတ်တမ်းများလည်း ပါဝင်သည့် စာရင်းများပြုလုပ် ထားရှိ ရန်လိုအပ်သည်ဟု ထင်မြင်လျှင်၊ ရောင်းခွန်ပုံစံ ၃၁ဖြင့် နို့တစ်စာထုတ်ဆင့်၍ ကုန်သွယ်သူအား ထိုနို့တစ် စာထုတ်ဆင့်သည့်လနောက်၊ တလကုန်ဆုံးသည့်အခါ၊ နို့တစ်စာတွင်ပူးတွဲထားသည့် ပုံစံအတိုင်းစာရင်း များထားရှိရန် ဆင့်ဆိုရမည်။ ၎င်းပြင် ကုန်သွယ်သူသည်၊ နို့တစ်စာပါ ဆင့်ဆိုချက်များအတိုင်း လိုက်နာ ဆောင်ရွက်ရမည်။

#### အခန်း ၁၁။

##### မင်းကြီး၏ အလုပ်ဝတ်တရားများကို လွှဲအပ်ခြင်း။

၅၂။ ။ မင်းကြီးသည်၊ အက်ဥပဒေအရ အပ်နှင်းရရှိသည့်မိမိ၏ အာဏာနှင့်တာဝန်ဝတ်တရားတစ်စုံတရာ ကို၊ မိမိအားကူညီရန်

ပုဒ်မ ၃ အရ ခန့်ထားသည့် မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်များအား အမိန့်စာဖြင့် လွှဲအပ်နိုင် သည်။

သို့သော်လည်း ကုန်သွယ်သူတဦးတယောက်၏ စာရင်းစာအုပ်များ၊ မှတ်ပုံစာအုပ်များနှင့် စာတမ်း အမှတ်အသားများကို ဖမ်းဆီးခြင်း၊ ၎င်းပြင် ကုန်သွယ်သူ၏လုပ်ငန်းဥပစာတခုခု၊ သို့တည်း မဟုတ် ကုန်လှောင်ရုံတခုခုကို ရှာဖွေခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပုဒ်မ ၁၅၊ ပုဒ်မခွဲ (၃) နှင့် (၄) အရ အာဏာများ ကို၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဝန်ထောက်ထက် ရာထူးအဆင့်အတန်းနိမ့်သော မည်သည့်အရာရှိအား မျှလွှဲအပ် ခြင်းမပြုရ။

#### အခန်း ၁၂။

##### အယူခံမှုနှင့် ပြင်ဆင်မှု။

၅၃။ ။ အယူခံမှုများ။ ။ (၁) ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဝန်ထောက်က၊ ပုဒ်မ ၁၁ အရချမှတ်သော ဒဏ်ကြေး နှင့်ဖြစ်စေ၊

ဒဏ်ကြေးမပါဘဲဖြစ်စေ၊ အခွန်စည်းကြပ်သည့် အမိန့်ကို၊ အောက်ပါအရာရှိများထံ အယူခံရ မည်။

(က) နှစ်စဉ် အခွန်အဖြစ် စည်းကြပ်သည့် အခွန်ငွေမှာ ဒဏ်ကြေးရှိလျှင် ဒဏ်ကြေးနှင့်တကွ ငွေတသောင်း ထက်မပိုလျှင်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဝန်ထံ၊ ၎င်းပြင်

(ခ) အခြားအချက်များတွင် လက်ထောက်မင်းကြီးထံ။

သို့သော်လည်း ပုဒ်မ ၁၁၊ ပုဒ်မခွဲ ၂ (ခ) အရ အခွန် စည်းကြပ်သည့်အမိန့်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အယူခံခြင်း မရှိစေရ။

(၂) ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဝန်ထောက် ချမှတ်သော၊ ပုဒ်မ ၁၁ အရ၊ ဒဏ်ကြေးနှင့်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်ကြေး မပါဘဲဖြစ်စေ၊ အခွန်စည်းကြပ်သည့်အမိန့်မှတစ်ပါး၊ အက်ဥပဒေအရ ချမှတ်သည့်အခြားအမိန့်တစ်ရပ်ကို၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဝန်ထံ အယူခံရမည်။

(၃) ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဝန် ချမှတ်သည့်မူလအမိန့်တစ်ရပ်ကို၊ လက်ထောက်ကုန်သွယ်လုပ်ငန်း ခွန် မင်းကြီးထံ အယူခံရမည်။

(၄) လက်ထောက်မင်းကြီးချမှတ်သည့် မူလအမိန့်တစ်ရပ်ကို မင်းကြီးထံ အယူခံရမည်။

၅၄။ ။ အယူခံလွှာတင်သွင်းခြင်း။ ။ (၁) အယူခံလွှာမှာ -

(က) စာဖြင့်ရေးသားရမည်။

(ခ) အယူခံသူ၏အမည်နှင့် နေရပ်ကိုသီးခြားဖော်ပြရမည်။

(ဂ) အမိန့် ချမှတ်သည့် အရာရှိ၏ အမည်နှင့်ရာထူးကို သီးခြား ဖော်ပြရမည်။

(ဃ) အယူခံသည့် အမိန့်ချမှတ်ရာ နေရပ်ကို သီးခြားဖော်ပြရမည်။

(င) အယူခံရခြင်း၏ အကြောင်းပြချက်များကို၊ လျှောက်လဲချက်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖြစ်ပျက်ပုံ အကြောင်းအရာမပါစေဘဲ၊ တိုတိုနှင့်သီးခြားခေါင်းစဉ်များဖြင့် ဖော်ပြပြီးလျှင်၊ ၎င်းအကြောင်းပြချက် များကို အစဉ်အလိုက် အမှတ်တပ်ထားရမည်။

(စ) ရှင်းလင်းသည့်အကြောင်းခြင်းရာ ဖော်ပြချက်တရပ်ပါရှိရမည်။

(ဆ) တောင်းဆိုသည့် သက်သာခွင့်ကို အကျဉ်းချုပ်ဖော်ပြရမည်။ ၎င်းပြင်

(ဇ) အယူခံသူ၊ သို့တည်းမဟုတ် အယူခံသူက ဤကိစ္စအလို့ငှါ၊ အောက်ပါပုံစံအတိုင်းရေးသား၍ နည်းလမ်းတကျ အခွင့်အာဏာအပ်နှင်းထားသည့်၊ ၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ်က လက်မှတ်ရေးထိုး၍ မှန် ကြောင်းဝန်ခံရမည်။

“အထက်ပါ အယူခံလွှာတွင် အယူခံသူအဖြစ်ပါရှိသည့် ----- ခေါ် ကျွန်တော်က၊ အယူခံလွှာတွင် ဖော်ပြပါရှိသည့် အချက်များမှာ ကျွန်တော်သိရှိယုံကြည်သမျှ မှန်ကြောင်းဝန်ခံပါသည်။

လက်မှတ်၊-----”

(၂) အယူခံလွှာနှင့်အတူ အယူခံသည့် အမိန့်၏မှန်ကြောင်း သက်သေခံလက်မှတ်ရေးထိုးထားသော မိတ္တူ တစောင် ပါရှိစေရမည်။

(၃) အခွန်စည်းကြပ်သည့် အမိန့်ကို အယူခံဝင်သည့်အယူခံလွှာမှာ၊ တတ်နိုင်သမျှ ရောင်းခွန်ပုံစံ ၃၂ နှင့် အညီဖြစ်စေရမည်။

(၄) အယူခံလွှာကို၊ အယူခံအရာရှိထံသို့၊ အယူခံသူ၊ သို့တည်းမဟုတ် ၎င်း၏ကိုယ်စားလှယ်က တင်သွင်း ရမည်။ သို့တည်းမဟုတ် ရီဇစ်ထရီ ပြုလုပ်၍ စာပို့တိုက်မှ ပေးပို့ရမည်။

(၅) အယူခံလွှာအသီးသီးကို၊ ဒဏ်ကြေးနှင့်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်ကြေးမပါဘဲဖြစ်စေ၊ အက်ဥပဒေအရ ချမှတ် သော အခွန်စည်းကြပ်သည့်အမိန့်၊ သို့တည်းမဟုတ် အက်ဥပဒေအရချမှတ်သော အခြားမည်သည့်အမိန့် မဆို၊ ချမှတ်သည့်နေ့ရက်မှ ရက်ပေါင်းသုံးဆယ်အတွင်း တင်သွင်းရမည်။

(၆) နည်းဥပဒေခွဲ (၅)အရ အယူခံရန်အတွက် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်စည်းကမ်းသတ်ကာလ အပိုင်းအခြား ကို တွက်စစ်ရာတွင်၊  
အယူခံသည့်အမိန့်ကိုချမှတ်သည့်နေ့နှင့် ၎င်းအမိန့်၏ မိတ္တူကို ရယူရန် လိုအပ်သည့် ကာလကို ချန်လှပ်ရမည်။

၅၅။ ။ အယူခံလွှာကို အဆောတလျင် ပယ်ခြင်း။ ။ (၁) အယူခံလွှာမှာ နည်းဥပဒေ ၅၄ အရလိုအပ်သည့် အချက်အားလုံး၊  
သို့တည်းမဟုတ် အချက်တစ်ခုခုနှင့် မညီညွတ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အယူခံလွှာကို အချိန်လွန်မှ တင်သွင်းလျှင်၊  
၎င်းအယူခံလွှာကို အဆောတလျင်ပယ်နိုင်သည်။

သို့သော်လည်း နည်းဥပဒေ ၅၄ ပါ လိုအပ်ချက်များနှင့် ညီညွတ်အောင်ပြုလုပ်ရန် အလို့ငှါ၊ ဆိုခဲ့သည့် အယူခံလွှာကို  
ပြင်ဆင်ရန်အတွက် အယူခံသူအား အယူခံအရာရှိက သင့်တော်သည်ထင်မြင်သည့် အခွင့်အရေးကို မပေးဘဲ၊  
မည်သည့်အယူ ခံလွှာကိုမျှ၊ ဤအပိုဒ်အရ အဆောတလျင်မပယ်ရ။

(၂) အယူခံအရာရှိက စာဖြင့်ရေးမှတ်ထားရမည့်အခြား အကြောင်းများကြောင့်လည်း၊ အယူခံလွှာကို အဆောတလျင်  
ပယ်နိုင်သည်။

သို့သော်လည်း ဤနည်းဥပဒေခွဲအရ အယူခံလွှာကို အဆောတလျင်ပယ် သည့်အမိန့်ချမှတ်မီ၊ အယူခံသူ အား  
သင့်လျော်သောပြောရေးဆိုခွင့်ကိုပေးရမည်။

၅၆။ ။ အယူခံမှုကြားနာမည့်နေ့ရက်ကို သတ်မှတ်ခြင်း။ ။ (၁) အယူခံအရာရှိက အယူခံလွှာကို အဆော တလျင် မပယ်လျှင်၊  
ထိုအယူခံအရာရှိသည်၊ အယူခံသူ၊ သို့တည်းမဟုတ် ၎င်း၏ကိုယ်စားလှယ်အား ကြားနာရန်အတွက်  
နေ့ရက်နှင့်နေရာကိုသတ်မှတ်ရမည့်ပြင်၊ အယူခံမှု ကြားနာခြင်းကိုလည်းအခါ ကာလအားလျော်စွာ ရွှေ့ဆိုင်းနိုင်သည်။

(၂) အယူခံအရာရှိသည် အယူခံမှုကို စီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းမပြုမီ၊ မိမိသင့်တော်သည် ထင်မြင်သည့်အတိုင်း ထပ်မံ  
စုံစမ်းမေးမြန်းခြင်း ပြုနိုင်သည်။ သို့တည်းမဟုတ် ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွင် ဝန်ထောက်အား ထပ်မံ  
စုံစမ်းမေးမြန်းစေနိုင်သည်။

(၃) အယူခံမှု တစ်ခုခုကို စီရင်ဆုံးဖြတ်သည့်အခါ၊ အယူခံသည့်အမိန့်မှာ အခွန်စည်းကြပ်သည့် အမိန့်  
ဖြစ်သည့်အချက်တွင် အယူခံအရာရှိသည်-

(က) ထိုအခွန် စည်းကြပ်ခြင်းကို အတည်ပြု၊ လျော့ပေါ့၊ တိုးမြှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပယ်ဖျက်နိုင်သည်၊ သို့ တည်းမဟုတ်

(ခ) ထိုအခွန်စည်းကြပ်ခြင်းကို ပယ်ဖျက်၍၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွင်ဝန်ထောက်အား၊ ၎င်းအရာရှိသင့်

သည်ထင်မြင်သည့်အတိုင်းဖြစ်စေ၊ အယူခံအရာရှိက ဆင့်ဆိုသည့်အတိုင်းဖြစ်စေ၊ ထပ်မံစုံစမ်းမေးမြန်း ပြီးနောက်၊

အသစ်ထပ်မံ အခွန်စည်းကြပ်ရန် ဆင့်ဆိုနိုင်သည်။ သို့ဆင့်ဆိုသည့်ကာလ၊ ကုန်သွယ်လုပ် ငန်းဝန်ထောက်က

အသစ်ထပ်မံ အခွန်စည်းကြပ်ရန် ဆောင်ရွက်ရမည်။

၅၇။ ။ ပြင်ဆင်မှုလျှောက်လွှာ။ ။ (၁) နည်းဥပဒေခွဲ (၂) ပါပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် မဆန့်ကျင်စေဘဲ၊ အယူခံ မှုတွင်ချမှတ်သည့်  
အမိန့်တစ်ခုခုပြင်ဆင်ရန် လျှောက်လွှာကို အမိန့်ချမှတ်သည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း ၆၀ အတွင်းတင်သွင်းရမည်။

သို့သော်လည်း ပြင်ဆင်မှုလျှောက်လွှာတင်သွင်းခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် အခွန်ငွေနှင့်တကွ၊ ဒဏ်ကြေးရှိ လျှင်၊

၎င်းဒဏ်ကြေးကို ပေးဆောင်ပြီးဖြစ်သည်ဟု ဆိုင်ရာအရာရှိက မကျေနပ်လျှင်၊ ၎င်းအရာရှိသည် အယူခံမှုတွင်

ချမှတ်သောဒဏ်ကြေးနှင့်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်ကြေးမပါဘဲဖြစ်စေ၊ အခွန်စည်းကြပ်သည့် အမိန့် တစ်စုံတရာကို ပြင်ဆင်ရန် တင်သွင်းသည့် မည်သည့်ပြင်ဆင်မှု လျှောက်လွှာကိုမျှ လက်မခံရ။

(၂) ဒဏ်ကြေးနှင့်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်ကြေးမပါဘဲဖြစ်စေ၊ အခွန်စည်းကြပ်သည့် အမိန့်ကိုပြင်ဆင်ရန်၊ ပြင်ဆင်မှုလျှောက်လွှာတင်သွင်းလျှင်၊ ၎င်းလျှောက်လွှာကို တတ်နိုင်သမျှ၊ ရောင်းခွန်ပုံစံ ၃၃ နှင့်အညီ တင်သွင်း ရမည်။

၅၈။ ။ အကျိုးကို ထိခိုက်စေတန်ရာသည့်သူသို့ ချအပ်သည့် နှိပ်စက်မှု။ ပုဒ်မ ၂၀ နှင့် ၂၁ များအရ အာဏာအပ်နှင်းခြင်းခံရသည့် အရာရှိတဦးတယောက်က၊ အယူခံမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြင်ဆင်မှုတွင်၊ လူတဦးတယောက်၏အကျိုးကို ထိခိုက်စေတန်ရာသည့် အမိန့်မချမှတ်မီ၊ ၎င်းအရာရှိသည်၊ ဆိုခဲ့သည့်သူထံသို့ ရောင်းခွန်ပုံစံ ၃၄ ဖြင့်နှိပ်စက်စာပေးပို့၍၊ ထိုသူအားသင့်လျော်သည့် ပြောရေးဆိုခွင့်ကို ပေးရမည်။

၅၉။ ။ အယူခံမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြင်ဆင်မှု၏အကြောင်းရင်းဖြစ်သည့် အမိန့်ကို ချမှတ်သောအရာရှိထံ သို့ အမိန့်စာမိတ္တူပေးပို့ခြင်း။ ။ အယူခံမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြင်ဆင်မှုတွင် ချမှတ်သည့် အမိန့်စာမိတ္တူ တ စောင်ကို၊ အယူခံမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြင်ဆင်မှု၏အကြောင်းရင်းဖြစ်သည့် အမိန့်ကိုချမှတ်သော အရာရှိ ထံသို့ ပေးပို့ရမည်။

၆၀။ ။ မှတ်တမ်း အစရှိသည်တို့ကို တောင်းဆိုစစ်ဆေးရန် မင်းကြီး၏အာဏာ။ ။ မင်းကြီးသည်၊ မည်သည့်အာဏာပိုင်အရာရှိ၊ သို့တည်းမဟုတ် ပုဂ္ဂိုလ်တဦးတယောက်က အက်ဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက် များအရ ချမှတ်သည့် အမိန့်တစ်စုံတရာ တရားဝင်ကြောင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် သင့်လျော်ကြောင်းကိုဖြစ်စေ၊ ရေးမှတ်ထားသည့်အမှုတစ်စုံတရာနည်းလမ်းတကျရှိကြောင်းကိုဖြစ်စေ၊ မိမိကျေနပ်ရန်ကိစ္စအလို့ငှါ၊ ထို အမိန့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရေးမှတ်ထားသည့် အမှုကို မိမိသဘောအတိုင်း တောင်းဆိုစစ်ဆေးနိုင်သည့် ပြင်၊ ထိုအမိန့်၊ သို့တည်းမဟုတ် အမှုနှင့်ပတ်သက်၍ မိမိသင့်သည်ထင်မြင်သည့်အမိန့်ကို ချမှတ်နိုင်သည်။ သို့သော်လည်း မင်းကြီးသည်၊ ဆိုခဲ့သည့်အာဏာကို အဆိုပါ အမိန့်ချမှတ်သည့်နေ့၊ သို့တည်းမဟုတ် အဆိုပါ အမှုကိုရေးမှတ်သည့်နေ့ကစ၍ ၂ နှစ်အတွင်း သုံးစွဲရမည်။

### အခန်း ၁၃။

အခွန်မစည်းကြပ်မိခဲ့သော ရောင်းရငွေပေါင်းနှင့် မှားယွင်းချက်များကိုပြင်ဆင်ခြင်း။

၆၁။ ။ အခွန်မစည်းကြပ်မိခဲ့သော ရောင်းရငွေပေါင်း။ ။ ကုန်သွယ်သူတဦးတယောက်၏ ရောင်းရငွေ ပေါင်းတရပ်လုံးသော်၎င်း၊ တစ်စိတ်တဒေသသော်၎င်း၊ အကြောင်းတစ်စုံတရာကြောင့် မည်သည့်နှစ် အတွင်းမဆို အခွန်မစည်းကြပ်မိခဲ့သော်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန် ဝန်ထောက်သည်၊ ထိုနှစ်အတွင်း၊ သို့ တည်းမဟုတ် အခွန်တော်နှင့် သက်ဆိုင်သည့်နှစ်၊ နောက်နှစ်နှစ်အတွင်း မည်သည့်အခါတွင်မဆို၊ ကုန်သွယ်သူအား နှိပ်စက်မှု ထုတ်ဆင့်၍၊ လိုအပ်သည်ဟု မိမိထင်မြင်သည့်အတိုင်း စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်း ပြုပြီးနောက်၊ အခွန်မစည်းကြပ်မိခဲ့သောရောင်းရငွေပေါင်းပေါ်တွင်ပေးဆောင်ရမည့် အခွန်ကိုစည်းကြပ် နိုင်သည်။

၆၂။ ။ မှားယွင်းချက်ကို ပြင်ဆင်ခြင်း။ ။ (၁) အခွန်စည်းကြပ်ရေး အရာရှိ၊ သို့တည်းမဟုတ် အယူခံအရာ ရှိ၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြင်ဆင်မှု အရာရှိတဦးတယောက်သည်၊ မိမိအမိန့်ချမှတ်ခဲ့သောနေ့မှ နှစ်နှစ်အတွင်း မည်သည့်အခါတွင်မဆို

မှတ်တမ်းတွင်ပေါ်လွင်သည့် မှားယွင်းချက် တစ်ခုခုကို ပြင်ဆင်နိုင်သည်။ သို့သော်လည်း အဆိုပါပြင်ဆင်ချက်ကြောင့် စည်းကြပ်သည့်အခွန်တော်ပိုလာမည် ဆိုလျှင်၊ ထိုသို့ ပြင်ဆင်ရန် ကြံစည်ကြောင်းကို၊ နို့တစ်စာဖြင့် ကုန်သွယ်သူအား အကြောင်းကြားဘဲ၊ ၎င်းပြင် ကုန်သွယ်သူအား သင့်လျော်သော ပြောရေးဆိုခွင့်ကိုမပေးဘဲ၊ ပြင်ဆင်ခြင်းမပြုရ။

(၂) အဆိုပါ ပြင်ဆင်ချက်ကြောင့် စည်းကြပ်သည့်အခွန်တော် လျော့သွားမည်ဆိုလျှင်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်း ခွန်ဝန်ထောက်က၊ ကုန်သွယ်သူအား ထိုက်သင့်သောပြန်ပေးငွေကို ပေးရမည်။

(၃) အဆိုပါ ပြင်ဆင်ချက်ကြောင့် စည်းကြပ်သည့် အခွန်တော်ပိုလာမည်ဆိုလျှင်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန် ဝန် ထောက်က၊ ကုန်သွယ်သူအား ရောင်းခွန်ပုံစံ ၁၉ ဖြင့် ပြင်ဆင်သည့်နို့တစ်စာကို ချအပ်ရမည်။ ။ ထိုသို့ ချအပ်ကာလ၊ အက်ဥပဒေပါပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် ဤနည်းဥပဒေများသည်၊ ၎င်းနို့တစ်စာကို ပဌမအကြိမ် တွင် ချအပ်ဘိသကဲ့သို့ သက်ဆိုင်စေရမည်။

### အခန်း ၁၄။

#### နို့တစ်စာချအပ်ခြင်း။

၆၃။ ။ နို့တစ်စာများ။ ။ (၁) အက်ဥပဒေ၊ သို့တည်းမဟုတ် နည်းဥပဒေများအရ နို့တစ်စာများကို အောက် ပါနည်းလမ်းတရပ်ရပ်ဖြင့် ချအပ်နိုင်သည်။

(က) နို့တစ်စာမိတ္တူတစောင်ကို၊ လိပ်စာတွင်ပါရှိသူ၊ သို့တည်းမဟုတ် ၎င်း၏ကိုယ်စားလှယ်ထံသို့ လူကိုယ်တိုင်သွားရောက် ပေးပို့ခြင်း။

(ခ) စာပို့တိုက်ဖြင့်ပေးပို့ခြင်း။

သို့သော်လည်း အထက်ဖော်ပြပါနည်းလမ်းများအနက်၊ နည်းလမ်းတရပ်ရပ်ဖြင့် နို့တစ်စာချအပ်ရန် ကြံစည်အားထုတ်ခဲ့ပြီးနောက်၊ သက်ဆိုင်ရာ ရောင်းခွန်အရာရှိက ကုန်သွယ်သူသည်၊ နို့တစ်စာချအပ်ခြင်း ကိုသွေဖီနေသည်ဟူ၍သော်၎င်း၊ အခြားအကြောင်းတစ်ခုခုကြောင့်၊ ထိုနို့တစ်စာကို အထက်ဖော်ပြပါ နည်းလမ်းတရပ်ရပ်ဖြင့် မချအပ်နိုင်ဟူ၍သော်၎င်း ကျေနပ်လျှင်၊ ဆိုခဲ့သည့်အရာရှိမှာ၊ နို့တစ်စာမိတ္တူ တစောင်ကို၊ ကုန်သွယ်သူ၏အလုပ်ခန်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ကုန်သွယ်သူ၏ အလုပ်ခန်းတည်ရှိရာ အဆောက်အဦ၏ထင်ရှားမြင်သာသော နေရာတစ်ခုတွင်၎င်း၊ ကုန်သွယ်သူက နောက်ဆုံးကျေညာခဲ့သည့် ကုန်သွယ်သူ၏လုပ်ငန်းတည်ရာဌာနရှိ ထင်ရှားမြင်သာသော နေရာတစ်ခုတွင်၎င်း၊ ကပ်ထားခြင်းဖြင့် အဆိုပါနို့တစ်စာကို ချအပ်စေရမည်။ ထိုကဲ့သို့ချအပ်ခြင်းသည်၊ ကုန်သွယ်သူထံသို့ လူကိုယ်တိုင် သွားရောက်ချအပ်ဘိသကဲ့သို့ အကျိုးသက်ရောက်စေရမည်။

(၂) နို့တစ်စာချအပ်သည့်အရာရှိသည်၊ ကုန်သွယ်သူကိုယ်တိုင်ထံဖြစ်စေ၊ ၎င်း၏ကိုယ်စားလှယ်ထံ ဖြစ်စေ၊ နို့တစ်စာမိတ္တူတစောင်ကို ပေးအပ်သောအခါ၊ နို့တစ်စာ ထိုသို့ပေးအပ်ခံရသူ၏ လက်မှတ်ကို၊ မူရင်း နို့တစ်စာပေါ်တွင် နို့တစ်စာရရှိကြောင်းရေးထိုးစေရမည်။ နို့တစ်စာကို အပိုဒ် (၁) ပါ ခြွင်းချက် နှင့်အညီ နို့တစ်စာမိတ္တူတစောင်ကပ်ထားခြင်းဖြင့် ချအပ်သောအခါ၊ ထိုနို့တစ်စာချအပ်သည့် အရာရှိသည်၊

နို့တစ်စာထုတ်ပေးသည့် ရောင်းခွန်အရာရှိထံ၊ မူရင်းနို့တစ်စာကို ပြန်ပို့ရမည်။ ထိုသို့ပြန်ပို့ သည့်အခါ၊ မိတ္တူကို ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း မိမိကပ်ထားခဲ့ကြောင်း၊ မည်သည့်အကြောင်းအချက်များကြောင့် ဤကဲ့သို့ မိမိပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်း၊ ၎င်းပြင် ကုန်သွယ်သူ၏အလုပ်ခန်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ၎င်း၏အလုပ်ခန်း တည်ရှိရာ အဆောက်အဦနှင့် ၎င်း၏လုပ်ငန်းတည်ရာဌာနတို့ကို ဟုတ်မှန်ကြောင်းပြသသူရှိလျှင်၊ ၎င်း၏ အမည်နှင့်လိပ်စာ၊ ထို့ပြင် နို့တစ်စာမိတ္တူကို မည်သူ၏ရှေ့တွင် ကပ်ထားခဲ့ကြောင်းများကို နို့တစ်စာ ပေါ်တွင် ရေးသား၍ဖြစ်စေ၊ မူရင်းနို့တစ်စာနှင့် ပူးတွဲ၍ဖြစ်စေ အစီရင်ခံရမည်။ ဆိုခဲ့သည့် အရာရှိသည်၊ ကုန်သွယ်သူ၏အလုပ်ခန်းကိုသော်၎င်း၊ အဆောက်အဦကိုသော်၎င်း၊ လုပ်ငန်းဥပစာကိုသော်၎င်း၊ ဟုတ်မှန်ကြောင်း ပြသသူ၏လက်မှတ်၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်မပုံစံကို မိမိ၏အစီရင်ခံစာတွင်ယူထားရမည်။

(၃) နို့တစ်စာကို စာပို့တိုက်ဖြင့် ချအပ်သောအခါ၊ ၎င်းနို့တစ်စာကို လိပ်စာကျနမှန်ကန်စွာရေးသား၍ စာပို့ခ ကြိုတင်ပေးလျက် ရီဇစ္စတြီပြုလုပ်ပေးပို့သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။ ၎င်းပြင် ယင်းကဲ့သို့ ပေးပို့သည် မဟုတ်ကြောင်း ထင်ရှားမပြုလျှင်၊ နို့တစ်စာချအပ်ခြင်းကို စာပို့တိုက်၏ သာမန်လုပ်ရိုးလုပ်စဉ်ဖြစ်သော အချိန်ကာလတွင် ပြုလုပ်သည်ဟု ယူဆရမည်။

(၄) နို့တစ်စာထုတ်ပေးသော အရာရှိသည်၊ ၎င်းနို့တစ်စာကို ဤနည်းဥပဒေနှင့်အညီ ချအပ်ပြီး ဖြစ်သည်ဟု စာပို့သူ၏အစီရင်ခံစာအရသော်၎င်း၊ စာပို့တိုက်ဆိုင်ရာ ရရှိကြောင်း လက်မှတ်အရသော် ၎င်း၊ မိမိသင့်သည်ထင်မြင်သော သက်သေခံအထောက်အထားကို ယူခြင်းအားဖြင့်သော်၎င်း ကျေနပ် လျှင်၊ ထိုသို့ကျေနပ်ကြောင်းဖြင့် အမိန့်ချမှတ်ရေးသားထားရမည်။ နို့တစ်စာကို နည်းလမ်းတကျ ချအပ်ပြီးဖြစ်သည်ဟု ၎င်းအရာရှိက မကျေနပ်လျှင်၊ ထိုသို့မကျေနပ်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်ရေးသား ထားပြီး နောက် နို့တစ်စာအသစ်ထုတ်ပေးရန် ဆင့်ဆိုရမည်။

### အခန်း ၁၅။

### အခကြေးငွေများ။

၆၄။ ။ အခကြေးငွေများ။ ။ (၁) အောက်ပါအခကြေးငွေများကို ပေးဆောင်ရမည်။

အနည်းဆုံး ငွေငါးကျပ်မှ အများဆုံးငွေတရာထိကန့်သတ်လျက်၊ အနည်းဆုံးကျပ်ထိ တွက်ချက်သည့် ငြင်းခုံမှု ဖြစ်ပွားရာပါငွေ၏ ငါး ရာခိုင်နှုန်း။

(က) အယူခံမှုတွင် ချမှတ်သည့်အခွန်စည်းကြပ်သော အမိန့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်ဒဏ်ပေးသော အမိန့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်ဒဏ်ပေး၍ အခွန်စည်းကြပ်သော အမိန့်ကိုပြင်ဆင်ရန် လျှောက်လွှာပေါ်တွင်၊ ငွေငါးကျပ်။

(ခ) အခွန်စည်းကြပ်သော အမိန့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်ဒဏ်ပေးသော အမိန့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်ဒဏ်ပေး၍ အခွန်စည်းကြပ်သောအမိန့် တစုံတရာကို အယူခံသည့် အလွှာပေါ်တွင်၊

၎င်း။

(ဂ) အထက်ပါအပိုဒ် (က) နှင့် (ခ) တွင်သီးခြားဖော်ပြထားသည့် အမိန့်မှတစ်ပါး၊ အခြားမည်သည့်အမိန့်

တစ်စုံတရာကိုမဆို၊ အယူခံသည့်အလွှာပေါ်တွင်ဖြစ်စေ၊ ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်လွှာပေါ်တွင်ဖြစ်စေ၊

ရှင်းလင်းချက်။ ။ ဤနည်းဥပဒေတွင် “ငြင်းခုံမှု ဖြစ်ပွားရာပါငွေ” ဆိုသည်မှာ၊ တောင်းဆိုသည့်အခွန် တော်ငွေရှိလျှင်၊

၎င်းအခွန်တော်ငွေနှင့်ဖြစ်စေ၊ ပြစ်ဒဏ်ထားငွေရှိလျှင်၊ ၎င်းပြစ်ဒဏ်ထားငွေနှင့်ဖြစ်စေ၊ ထိုငွေနှစ်ရပ်စလုံးနှင့်ဖြစ်စေ၊

ကုန်သွယ်သူက ပေးဆောင်ထိုက်ကြောင်း ဝန်ခံသည့်ငွေ၏ခြားနားခြင်းကို ဆိုလိုသည်။

(၂) ဤနည်းဥပဒေအရ ပေးဆောင်ရမည့် အခကြေးငွေအားလုံးကို ရုံးခွန်တော်တံဆိပ်ခေါင်းများဖြင့် ပေးဆောင်ရမည်။

### အခန်း ၁၆။

#### ပြစ်ဒဏ်။

၆၅။ ။ ပြစ်ဒဏ်။ ။ နည်းဥပဒေ ဆန့်ကျင်မှုအတွက်သော်၎င်း၊ ထုတ်ဆင့်သောညွှန်ကြားချက်ဖြစ်စေ၊ အမိန့်ဖြစ်စေ၊

ဆန့်ကျင်မှုအတွက်သော်၎င်း၊ အက်ဥပဒေက ပြစ်ဒဏ်ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမရှိလျှင်၊ အဆိုပါ ဆန့်ကျင်မှု တစ်ခုခုကို

ကျူးလွန်သူအား တထောင်ထိ ငွေဒဏ်စီရင်ရမည်။ အဆိုပါ ဆန့်ကျင်မှု ကျူးလွန် သောပြစ်မှုသည်

ဆက်လက်ကျူးလွန်သော ပြစ်မှုဖြစ်လျှင်၊ ဆက်လက်ကျူးလွန်သည့် ကာလအပိုင်း အခြား၏ ပဌမနေ့ရက်အတွက်မှတစ်ပါး၊

ကျန်ရက်များအတွက် တရက်လျှင် ငါးဆယ်ကျယ်ထက် မပိုသော နောက်ထပ် ငွေဒဏ်စီရင်ရမည်။

### အခန်း ၁၇။

#### အထွေထွေ။

၆၆။ ။ (၁) ထားရှိသည့်ကုန်စည်များ၊ ထုတ်ပေးပြီးကုန်များ၊ ဝယ်ယူကုန်များ၊ ထွက်ပြီးကုန်များအပြင်၊ ရောင်းရကုန်များနှင့်

စပ်ဆိုင်သည့် ဘောက်ချာလက်မှတ်များနှင့်တကွ ကုန်သွယ်သူတို့ထားရှိသည့် စာရင်း များကို၊ ၎င်းတို့နှင့်သက်ဆိုင်ရာ

နှစ်ကုန်ဆုံးပြီးသည့်နောက်၊ နှစ်နှစ်ကာလ အပိုင်းအခြားမျှ သိမ်း ဆည်းထားရမည်။

(၂) ဘောက်ချာ လက်မှတ်တမျိုးစီကို သီးခြား၍ အမှတ်စဉ်ထိုးတပ်ထားရမည်။

၆၇။ ။ ဤနည်းဥပဒေများတွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ပုံစံများကို အခါကာလအားလျော်စွာ မင်းကြီးက ဆင့်ဆိုသည့်အတိုင်း၊

အသေးစိတ်အကြောင်းအရာများတွင် ပြောင်းလဲပြင်ဆင်၍ အသုံးပြုနိုင်သည်။

၆၈။ ။ ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ အထွေထွေရောင်းခွန်နည်းဥပဒေများတွင် မည်သို့ပင်ပါရှိစေကာမူ၊ အက်ဥပဒေအရ ကုန်သွယ်သူတို့က

ပေးဆောင်ရမည့်ငွေအားလုံးကို ဆိုခဲ့သည့်နည်းဥပဒေများအနက် နည်းဥပဒေ ၂၊ အပိုဒ် (င)၌ အဓိပ္ပါယ်ဖော်ပြပါရှိသည့်

ငွေတိုက်တွင်မှတစ်ပါး၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတက ဆင့်ဆိုမည့်အခြား နေရာတွင်၊ သို့ဆင့်ဆိုမည့် နည်းလမ်းအတိုင်း၊

သို့ဆင့်ဆိုမည့်ကာလအပိုင်းအခြားအတွင်း လက်ခံနိုင် သည်။

ဤဌာန၏ ၁၉၄၉ ခု၊ အောက်တိုဘာလ ၂၀ ရက်နေ့စွဲပါ ပြန်တမ်းအမှတ် ၂၆၉ ကို ပယ်ဖျက်လိုက် သည်။

အမိန့်အရ၊

----- Attachment -----

- [ ပူးတွဲဖော်ပြသော စာရင်း ၁ ] ၀၁ ရောင်းခွန်ပုံစံ ၁။ ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ အထွေထွေရောင်းခွန် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၇အရ မှတ်ပုံတင်ရန် လျှောက်လွှာ။ [နည်းဥပဒေ ၆ ကိုကြည့်။]
- [ ပူးတွဲဖော်ပြသော စာရင်း ၂ ] ၀၂ ရောင်းခွန်ပုံစံ ၂။ ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ အထွေထွေရောင်းခွန်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၇ အရ မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်။ [နည်းဥပဒေ ၇ ကိုကြည့်။]
- [ ပူးတွဲဖော်ပြသော စာရင်း ၃ ] ၀၃ ရောင်းခွန်ပုံစံ ၃။ မှတ်ပုံဝင် ကုန်သွယ်သူတို့၏ အကွာရာစဉ်စာရင်း။ [နည်းဥပဒေ ၉ ကိုကြည့်။]
- [ ပူးတွဲဖော်ပြသော စာရင်း ၄ ] ၀၄ ရောင်းခွန်ပုံစံ ၄။ မှတ်ပုံဝင်ကုန်သွယ်သူတို့ စာရင်းကို မြို့ရွာအနေအထားလိုက် စီစဉ်ထားသည်။ [နည်းဥပဒေ ၉ ကိုကြည့်။]
- [ ပူးတွဲဖော်ပြသော စာရင်း ၅ ] ၀၅ ရောင်းခွန်ပုံစံ ၅။ ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ အထွေထွေရောင်းခွန်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၇ (၂) အရ မှတ်ပုံတင်ခြင်းကို ပယ်ဖျက်ရန် လျှောက်လွှာ။ [နည်းဥပဒေ ၁၁ ကိုကြည့်။]
- [ ပူးတွဲဖော်ပြသော စာရင်း ၆ ] ၀၆ ရောင်းခွန်ပုံစံ ၆။ ချလံလက်မှတ်။ [နည်းဥပဒေ ၂၉ (၃) ကိုကြည့်။] ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ အထွေထွေရောင်းခွန်အက်ဥပဒေ။
- [ ပူးတွဲဖော်ပြသော စာရင်း ၇ ] ၀၇ ရောင်းခွန်ပုံစံ ၇။ ကုန်သွယ်သူက တင်သွင်းသည့် လစဉ်ကောက်ခံသော အခွန်ငွေစာရင်း ။ [နည်းဥပဒေ ၁၃ (၁) (၂) ကိုကြည့်။]
- [ ပူးတွဲဖော်ပြသော စာရင်း ၈ ] ၀၈ ရောင်းခွန်ပုံစံ ၈။ ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ အထွေထွေရောင်းခွန်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၈ (၃) အရ တောင်းဆိုသည့် နှိုက်တစ်စာ။ [နည်းဥပဒေ ၁၃ (၃) ကိုကြည့်။]
- [ ပူးတွဲဖော်ပြသော စာရင်း ၉ ] ၀၉ ရောင်းခွန် ပုံစံ ၉။ ဆိုင်ရာနှစ်အတွင်းတွင် ကုန်သွယ်သူက ကောက်ခံရရှိသည့်အခွန်ငွေ မှတ်ပုံစာရင်း။ [နည်းဥပဒေ ၁၃ (၅) ကိုကြည့်။]
- [ ပူးတွဲဖော်ပြသော စာရင်း ၁၀ ] ၁၀ ရောင်းခွန်ပုံစံ ၁၀ ။ ယာယီအခွန်စည်းကြပ်ခြင်းအတွက် ခန့်မှန်းခြေရောင်းရငွေပေါင်း အစီရင်ခံစာရင်း။ [နည်းဥပဒေ ၁၄ ကိုကြည့်။]
- [ ပူးတွဲဖော်ပြသော စာရင်း ၁၁ ] ၁၁ ရောင်းခွန် ပုံစံ ၁၁ က။ ရောင်းရငွေပေါင်းအစီရင်ခံစာရင်း။ [နည်းဥပဒေ ၂၁ က ကိုကြည့်။]
- [ ပူးတွဲဖော်ပြသော စာရင်း ၁၂ ] ၁၂ ရောင်းခွန် ပုံစံ ၁၂ ။ အပြီးသတ် အခွန်စည်းကြပ်ခြင်း အတွက်ရောင်းရငွေပေါင်းအစီရင်ခံစာရင်း။ [နည်းဥပဒေ ၁၅ ကိုကြည့်။]
- [ ပူးတွဲဖော်ပြသော စာရင်း ၁၃ ] ၁၃ ရောင်းခွန်ပုံစံ ၁၃။ အစီရင်ခံစာများတင်သွင်းရန်၊ မှတ်ပုံဝင်မဟုတ်သည့် ကုန်သွယ်သူများထံထုတ်ပေးသည့်နှိုက်တစ်စာ။ [နည်းဥပဒေအရ ၁၇ ကိုကြည့်။]

[ ပူးတွဲဖော်ပြသော စာရင်း 14 ] 14 ရောင်းခွန်ပုံစံ ၁၃။ ကုန်သွယ်သူ ရောင်းခြင်း ပြုသည့် အပေါ်တွင် ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ အထွေထွေ ရောင်းခွန် အက်ဥပဒေအရ အခွန် မစည်းကြပ်ထိုက်သည့်အခါ၊ ၎င်းအားထုတ်ပေးသည့်လက်မှတ်။ [နည်းဥပဒေ ၂၀ ကိုကြည့်။]

[ ပူးတွဲဖော်ပြသော စာရင်း 15 ] 15 ရောင်းခွန် ပုံစံ ၁၄ ။ ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ အထွေထွေ ရောင်းခွန် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ (၂) (ခ) အရ နှိုက်တစ်စာ။ [နည်းဥပဒေ ၂၁ (၂) ကိုကြည့်။]

[ ပူးတွဲဖော်ပြသော စာရင်း 16 ] 16 ရောင်းခွန် ပုံစံ ၁၅ ။ အခွန်၊ သို့တည်းမဟုတ် အခွန်ယာယီ စည်းကြပ်ခြင်းနှင့် ပေးဆောင်ရန် တောင်းဆိုခြင်းပြုသည့် နှိုက်တစ်စာ။ [နည်းဥပဒေ ၂၁ နှင့် ၂၆ ကိုကြည့်။]

[ ပူးတွဲဖော်ပြသော စာရင်း 17 ] 17 ရောင်းခွန် ပုံစံ ၁၆ ။ ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ အထွေထွေ ရောင်းခွန် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၁ (၃) အရ နှိုက်တစ်စာ။ [နည်းဥပဒေ ၂၂ (၆) (က) ကိုကြည့်။]

[ ပူးတွဲဖော်ပြသော စာရင်း 18 ] 18 ရောင်းခွန် ပုံစံ ၁၇ ။ ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ အထွေထွေ ရောင်းခွန် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၁ အရ ဖွင့်သည့် အမှုများ မှတ်ပုံစာရင်း။ [နည်းဥပဒေ ၂၃ ကိုကြည့်။]

[ ပူးတွဲဖော်ပြသော စာရင်း 19 ] 19 ရောင်းခွန် ပုံစံ ၁၈ ။ ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ အထွေထွေ ရောင်းခွန် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၁ အရ အပြီးသတ် အခွန်စည်းကြပ်သည့်အမိန့် ပုံစံ။ [နည်းဥပဒေ ၂၄ ကိုကြည့်။]

[ ပူးတွဲဖော်ပြသော စာရင်း 20 ] 20 ရောင်းခွန် ပုံစံ ၁၉ ။ အပြီးသတ် အခွန်စည်းကြပ်ခြင်းနှင့် တောင်းဆိုခြင်း ပြုသည့် နှိုက်တစ်စာ။ [နည်းဥပဒေ ၂၇ ကိုကြည့်။]

[ ပူးတွဲဖော်ပြသော စာရင်း 21 ] 21 ရောင်းခွန် ပုံစံ ၂၀ ။ အပြီးသတ် အခွန်စည်းကြပ်ခြင်းနှင့် အခွန်ငွေပြန်ပေးခြင်းပြုသည့် နှိုက်တစ်စာ။ [နည်းဥပဒေ ၂၇ ကိုကြည့်။]

[ ပူးတွဲဖော်ပြသော စာရင်း 22 ] 22 ရောင်းခွန်ပုံစံ ၂၁။ အခွန်ကောက်ခံမှုမှတ်ပုံစာရင်း။ (နည်းဥပဒေ ၃၀ ကိုကြည့်။)

[ ပူးတွဲဖော်ပြသော စာရင်း 23 ] 23 ရောင်းခွန် ပုံစံ ၂၂ ။ အဆင့်ဆင့်အခွန်ကောက်ခံမှု မှတ်ပုံစာရင်း။ [နည်းဥပဒေ ၃၁ ကိုကြည့်။]

[ ပူးတွဲဖော်ပြသော စာရင်း 24 ] 24 ရောင်းခွန်ပုံစံ ၂၃။ ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ အထွေထွေရောင်းခွန် အက်ဥပဒေ ၁၂ အရ စွဲဆိုသောအမှုများ မှတ်ပုံစာရင်း။ [နည်းဥပဒေ ၃၆ ကိုကြည့်။]

[ ပူးတွဲဖော်ပြသော စာရင်း 25 ] 25 ရောင်းခွန်ပုံစံ ၂၄။ တရားစွဲဆိုမှုများ မှတ်ပုံစာရင်း။ [နည်းဥပဒေ ၃၇ ကိုကြည့်။]

[ ပူးတွဲဖော်ပြသော စာရင်း 26 ] 26 ရောင်းခွန်ပုံစံ ၂၅။ ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ အထွေထွေရောင်းခွန်အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၅ အရ ကောက်ခံသည့် ပြေငြိမ်းကြေးကို လက်ခံ ရန် ဆင့်ဆိုသည့် အမိန့်။ [နည်းဥပဒေ ၃၈ ကိုကြည့်။]

[ ပူးတွဲဖော်ပြသော စာရင်း 27 ] 27 ရောင်းခွန် ပုံစံ ၂၆။ ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ အထွေထွေရောင်းခွန် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၃အရ ရောင်းခွန်ငွေ ပြန်ပေးရန် လျှောက်လွှာ။ [နည်းဥပဒေ ၃၉ ကိုကြည့်။]

[ ပူးတွဲဖော်ပြသော စာရင်း 28 ] 28 ရောင်းခွန်ပုံစံ ၂၇။ ပြန်ပေးငွေထုတ်ပေးရန်အမိန့်။ [နည်းဥပဒေ ၄၃ ကိုကြည့်။]

[ ပူးတွဲဖော်ပြသော စာရင်း 29 ] 29 ရောင်းခွန်ပုံစံ ၂၈။ ပြန်ပေးငွေ ညှိရန်အမိန့်။ [နည်းဥပဒေ ၄၄ ကိုကြည့်။]

[ ပူးတွဲဖော်ပြသော စာရင်း 30 ] 30 ရောင်းခွန်ပုံစံ ၂၉။ ရောင်းခွန်ငွေ ပြန်ပေးရန် လျှောက်လွှာမှတ်ပုံစာရင်း။ (နည်းဥပဒေ ၄၇ ကိုကြည့်။)

[ ပူးတွဲဖော်ပြသော စာရင်း 31 ] 31 ရောင်းခွန်ပုံစံ ၃၀။ ၁၉၄၉ ခု၊ အထွေထွေရောင်းခွန် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရနှိုက်တစ်စာ။ [နည်းဥပဒေ ၄၈ ကိုကြည့်။]

[ ပူးတွဲဖော်ပြသော စာရင်း 32 ] 32 ရောင်းခွန်ပုံစံ ၃၁။ ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ အထွေထွေရောင်းခွန် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄ အရနှို်တစ်စာ။ [နည်းဥပဒေ ၅၁ ကိုကြည့်။]

[ ပူးတွဲဖော်ပြသော စာရင်း 33 ] 33 ရောင်းခွန်ပုံစံ ၃၂။ ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ အထွေထွေရောင်းခွန်တော် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ အရချမှတ်သော အခွန်စည်းကြပ်သည့်အမိန့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဒဏ်ကြေးအမိန့်ကို အယူခံလွှာ ပုံစံ။ [နည်းဥပဒေ ၅၄ (၃) ကိုကြည့်။]

[ ပူးတွဲဖော်ပြသော စာရင်း 34 ] 34 ရောင်းခွန်ပုံစံ ၃၃။ ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ အထွေထွေရောင်းခွန် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၁ အရ ပြင်ဆင်မှုလျှောက်လွှာ ပုံစံ။ [နည်းဥပဒေ ၅၇ (၂) ကိုကြည့်။]

[ ပူးတွဲဖော်ပြသော စာရင်း 35 ] 35 ရောင်းခွန်ပုံစံ ၃၄။ ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ အထွေထွေရောင်းခွန် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၁ အရကုန်သွယ်သူ၏ အကျိုးကိုထိခိုက်သည့် အမိန့်ကို ချမှတ်ရန် ကြံရွယ်သောအခါ၊ ၎င်း ကုန်သွယ်သူထံ ထုတ်ပေးသောနှို်တစ်စာ။ [နည်းဥပဒေ ၅၀ ကိုကြည့်။]